

[PEN Català
Éter Edicions
Institut Ramon Lull
Abril '23]

Jove dramatúrgia catalana i palestina

PEN Català és una associació d'escriptors en llengua catalana que busca promoure la literatura i la diversitat lingüística a través de la traducció, així com treballar per la defensa de la llibertat d'expressió (més informació a pencatala.cat).

Èter Edicions és una editorial radicada a Barcelona, i focalitzada en la traducció d'originals del català a l'àrab i de l'àrab al català. A més a més, a banda de la producció editorial, s'està instituint com una plataforma cultural dedicada a l'apropament de les cultures àrab i catalana, a través d'actes i residències teatrals.

Faberllull és una xarxa de residències d'arts, ciències i humanitats amb seus a Olot (Catalunya) i a La Massana (Andorra) i Palma (Illes Balears) gestionada per l'Institut Ramon Llull en col·laboració amb l'Ajuntament d'Olot, el Govern d'Andorra, el Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Palma. (més informació a faberllull.cat)

Aquesta publicació també compta amb el suport de: Generalitat de Catalunya (Institut Ramon Llull, Institució de les Lletres Catalanes i Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència).

Un projecte de PEN Català i Èter edicions en col·laboració amb Faber Llull d'Olot i Institut Ramon Llull amb el suport de la ILC i Departament d'Acció Exterior.

Un projecte de:

Amb el suport de:

@ Marti Albesa, per les fotografies dels escriptors

@ de l'edició: PEN Català

Disseny i maquetació: Dani Vera Muñoz

Assessorament lingüístic: David Muñoz i Irene Solanich - La Dièresi

Edita: PEN Català i Èter Edicions
Canuda, 6, 5è · 08002 Barcelona
Tel. 93 318 32 98
pen@pencatala.cat
pencatala.cat
@PENCatala

Jove dramaturgia

Aquesta publicació recull una mostra de l'obra de sis joves dramaturgs: tres autors en llengua catalana i tres autors palestins en llengua àrab. Tots sis van participar en la residència d'escriptura que es va celebrar a la Faber Llull d'Olot el mes d'abril de 2023 organitzada pel PEN Català i l'Editorial Èter Edicions amb el suport de l'Institut Ramon Llull. Aquesta publicació inclou els textos en llengua original i la seva traducció al català i a l'àrab.

catalana i palestina

Índex

Dramaturgs

Catalina Florit	6
Rama Haydar	18
Ramon Micó.....	32
Bashar Murkus.....	53
Ghassan Nadaff	71
Clàudia Serra.....	77

Traductor

Mohamad Bitari.....	93
---------------------	----

Dramaturgs

Catalina Florit

Biografia

Catalina Florit és actriu i dramaturga graduada per l'Institut del Teatre, Barcelona. Completa la seva formació a Berlín, amb la companyia Theatre Fragile, on comença el seu interès pel teatre de recerca.

És directora artística, juntament amb Jaume Madaula, de la companyia Aflel Teatre, en la qual ha interpretat i escrit les obres següents: *Monstres*, *Dones de Palla*, *Batec*, i *Retrat(s)*.

És la dramaturga del projecte *Anonymous Heroes* sobre identitat i art de carrer, juntament amb l'artista Joan Aguiló, obra que ha recorregut Lübeck, Moising, el camp de refugiats Borj El Barajneh (Beirut), Anantapur (ONG Vicenç Ferrer), S'Arzacó, Leipzig, el Festival Vilart, i el Teatre Lliure (Hammana Artist House del Líban i la comunitat gitana de Gràcia). Des del 2013, igualment, és professora i directora a l'escola oficial de teatre de Palma.

És la coordinadora i creadora del cicle «Al cel mos vegem tots plegats», des del 2015, al Teatre Maldà. També coordina les residències de dramaturgia a l'Espai el Tub (Mallorca) des del 2020, juntament amb el Teatre Principal. Col·labora habitualment amb l'actor Toni Gomila i la seva companyia Produccions de Ferro, en espectacles com *Peccatum*, *I de Filippo*, *Rostoll Cremat* o *Aquell Carrer*. També ha treballat amb directors com Andrés Lima, Oriol Broggi, Ferran Utzet, Paco Azorín, Carlota Subirós, Pep Tosar o Rafel Duran, entre d'altres.

Ha dirigit les obres *Dones de palla*, *Alenar*, *Jutipiris*, *Retrat(s)* i *Nomeolvides*.

América

Habitació d'una residència de la tercera edat d'un poble de costa.

La residència es va construir als 70 i la decoració ha quedat estancada des de llavors.

És una habitació de fustes fosques i teles vermelles, que no sap que ara les habitacions són blanques, embrutadisses, i estèrils.

Els colors fan sensació de pesantor; i l'olor, de perfum dolç caducat fa dècades. Els records es troben a l'aire, i a dins una caixa blau fosc de galetes daneses.

Entra confiat el zelador i avança rutinari —també les seves frases ho són— a obrir les cortines de llum ataronjada.

Entra el dia.

ZELADOR: Bon dia!

ELIONOR: ...

ZELADOR: Bon dia tot lo dia!

ELIONOR: ...

ZELADOR: Bon dia Elionor! Som jo! Me sents?

ELIONOR: T'he sentit sa primera vegada, ara ja he quedat sorda.

ZELADOR: *(Riu)*... com has dormit anit? *(Obri cortines)* Bufava un bon vent d'oest, mira ses ones, quina fúria...

ELIONOR: No dormia dins la mar...

ZELADOR: Tens raó! Va essent hora de que t'aixequis, o no?!

ELIONOR: Me desperti.

ZELADOR: Perdona?

ELIONOR: De despertar-me. Aixecar-me no m'aixec, per això te paguen... així que deus voler dir que me desperti.

América

ZELADOR: Eh, sí... clar.

L'agafa a me coll per traslladar-la a una cadira i veim n'Elionor per primera vegada. Duu un camisó vell i blanc, i els cabells llargs i amollats.

ELIONOR: Ja estava desperta.

ZELADOR: Ah sí? I com és?

ELIONOR: Meditava.

ZELADOR: Meditaves?! I què se medita tan prest?

ELIONOR: Que m'hauries de llevar els pèls de sa barbeta .

ZELADOR: Jo?

ELIONOR: Tu.

ZELADOR: No se n'encarrega...?

ELIONOR: Ningú.

ZELADOR: Però... jo som ZELADOR...

ELIONOR: I jo peluda.

ZELADOR: No entra dins ses meves feines.

ELIONOR: *(Xantatgista)* Tampoc hi entra fumar d'amagat a sa meva habitació.

ZELADOR: Ja. Enviaré a demanar unes pinces...

ELIONOR: Són damunt sa taula.

ZELADOR: Ah!

ELIONOR: I ja que ets dret agafa es pintamorros, i es colorete. Que saps fer permanents tu?

ZELADOR: No estic segur. Jo...

ELIONOR: Tenim tot es dematí per investigar-ho.

América

ZELADOR: Elionor... jo he d'aixecar a la resta de residents. Per això me paguen, com tu bé has dit.

ELIONOR: Ells no tenen tanta pressa com jo.

ZELADOR: Pressa de què?

ELIONOR: De morir.

ZELADOR: Com?!

ELIONOR: No, embambat! Tenc visites.

ZELADOR: Ah, ben bé! Fa temps que no ve ningú! Família?

ELIONOR: Sí.

ZELADOR: Es teu home?

ELIONOR: *(Fa que no amb el cap)* Al cel sia.

ZELADOR: Germans?

ELIONOR: Filla única.

ZELADOR: Fills?

ELIONOR: Estèril.

ZELADOR: Cosins?

ELIONOR: Betzols.

ZELADOR: Fills de cosins?

ELIONOR: Més betzols encara!

ZELADOR: Idò?

ELIONOR: Mon pare.

ZELADOR: Ton pare?

ELIONOR: Mon pare.

América

ZELADOR: Ton pare?!

ELIONOR: Mon pare, mon pare.

ZELADOR: Ton pare? I... quina edat té ton pare, Elionor?

ELIONOR: 128 anys.

ZELADOR: 128?

ELIONOR: 129.

ZELADOR: Com quedam?

ELIONOR: Avui els fa.

ZELADOR: I és... se conserva bé?

ELIONOR: Té una mica d'artrosi a ses mans.

ZELADOR: I la resta?

ELIONOR: La resta bé, gràcies.

ZELADOR: I... com és que ve ton pare avui aquí, Elionor?

ELIONOR: Per sa pedida.

ZELADOR: Quina pedida?

ELIONOR: Sa meva, de sa meva mà.

ZELADOR: Sa teva mà?... quins cadufos...

El zelador va a fer un massatge a l'altra cama de n'Elionor, per destensar ambient.

ELIONOR: També ve en Buenaventura, clar

ZELADOR: Qui és, en Buenaventura?!

ELIONOR: En Ventu, es meu enamorat. Per això vull estar divina.

ZELADOR: I en Ventu... quina edat té?

América

ELIONOR: En Ventu és un anyet més jove que jo. 86.

ZELADOR: Ah, així estam salvats! I viu aquí... a sa residència?

ELIONOR: No, no! Viu a Amèrica. Ve aposta.

ZELADOR: Aposta per demanar-te per casar?

ELIONOR: Per demanar-li a mon pare! A mi ja m'ho va demanar i li vaig dir que sí, naturalment.

ZELADOR: Naturalment...I quan t'ho va demanar?

ELIONOR: A sa majoria d'edat.

ZELADOR: Vint-i-un anys?! I des de llavors fins als vuitanta-set no heu trobat un momentet per quedar amb ton pare?

ELIONOR: Mon pare anava molt enfeinat, era secretari d'ajuntament.

ZELADOR: *(Burleta)* I ara? Que ja s'ha jubilat?

ELIONOR: Ara no li queda més remei que acceptar....

ZELADOR: I això?

ELIONOR: Estic embarassada .

ZELADOR: Com?! De'n Ventu?

ELIONOR: De qui sinó?!

ZELADOR: Però no eres estèril?

ELIONOR: Només amb es meu home.

ZELADOR: Ah...

ELIONOR: Perquè no passava gust.

ZELADOR: I amb en Ventu, sí?

ELIONOR: No estic segura, encara no hem consumat.

América

ZELADOR: Però no acabes de dir que estàs embarassada?

ELIONOR: Sí, però per carta.

ZELADOR: T'ha embarassat per carta?!

ELIONOR: Sempre ha estat molt passional, com a bon latino.

ZELADOR: D'on és en Ventu?

ELIONOR: D'Amèrica, ja t'ho he dit.

ZELADOR: Però d'on d'Amèrica?

ELIONOR: D'Amèrica... Amèrica.

ZELADOR: Amèrica és immensa.

ELIONOR: Hi has estat mai?

ZELADOR: No. Mos hauria agradat... *(pensa en dona)*

ELIONOR: I a mi si que...

N'Elionor mira davant, i de sobte entra l'oceà dins la seva imaginació. Tot és blau, i arriba el soroll de la mar que l'embolcalla per uns instants.

ZELADOR: Tu tampoc hi has estat mai? Venia ell?

ELIONOR: Qui?

ZELADOR: En Ventu.

ELIONOR: Tampoc. Avui serà sa primera vegada.

ZELADOR: Com?! I com festejàveu?

ELIONOR: Per carta.

ZELADOR: Però com vos vàreu conèixer?

ELIONOR: Per carta! Tot t'ho he de repetir jove...

ZELADOR: Què vol dir per carta?

América

ELIONOR: Per paper, per correspondència, per lletra. Per mor d'un anunci d'aquells de revista.

Treu un retall de paper d'una revista de dins sa caixa de galetes i li dona, s'ho sap de memòria.

Atención, amistades nuevas y exóticas! Si quieres cartearte, tener correspondencia con alguien del extranjero, de territorios de ultramar, escríbenos.

ZELADOR: I tu ho feres?

ELIONOR: Claro, volia aventures! i vaig escriure en es codi postal que me donaren... Es codi postal llavors era com es telefono ara...

ZELADOR: I topares amb aquest tal Ventu?

ELIONOR: Señor Buenaventura Esperanza de Dios. No podria sonar millor, eh?

ZELADOR: Però no vos heu vist mai...

ELIONOR: Per retrato.

ZELADOR: I com és?

ELIONOR: Un galán amb clenxa i pajarita (*li mostra foto*)

ZELADOR: Caramba.

ELIONOR: I terrateniente!

ZELADOR: «Para mi Nora bella, con todo el deseo de mi corazón»

ZELADOR: Ho veus? Ses tres r: ricot, romàntic i realment fi. Però jo tampoc no estava mal, no te pensis...

ZELADOR: Vos enamoràreu?

ELIONOR: Ben xiflats.

ZELADOR: Fins ara.

ELIONOR: Fins ara.

América

ZELADOR: Que esperes un al·lot seu i vendrà per demanar sa teva mà davant ton pare.

ELIONOR: Sí.

El zelador canvia de mà, perquè aquest sí de n'Elionor mentre ell li feia massatge sonava a proposició de matrimoni acceptada.

ZELADOR: Ben trabucada... I per què no vos casàreu de joves?

ELIONOR: Mon pare me va demanar que esperàs.

ZELADOR: Per què?

ELIONOR: Ja me tenia aparaulada.

ZELADOR: Com?

ELIONOR: Per casar-me. Amb es meu home, al cel sia. Mon pare i son pare ja havien quedat entesos.

ZELADOR: Per juntar-vos?!

ELIONOR: Per juntar ses terres amb es bon nom... Ells tenien finques, mon pare hi volia anar a caçar. I jo era sa filla des secretari.

ZELADOR: I ho feren? Te va vendre?

ELIONOR: Claro, claro que sí.

ZELADOR: No te va costar?!

ELIONOR: Només havia de dir sí, tampoc és tan difícil...

ZELADOR: Però es teu home... t'agradava?

ELIONOR: M'hi vaig avesar, i amb els tranquil·litzants tot passa millor.

ZELADOR: I no te'n penedeixes?

ELIONOR: No, amb els anys se va refinar... Només...

ZELADOR: Només què?

América

ELIONOR: Que ell era tant de terra, i jo tant... d'ultramar...

Mira endavant, torna a veure les ones que s'apropen a ella, tot es tenyeix del color blau de la mar.

ZELADOR: I en Ventura, què se'n va fer d'ell?

ELIONOR: Ai, en Venturita... Quan me dugueren aquí no vaig rebre pus cartes. Ni tan sols s'aliança...

ZELADOR: I com xerràveu?

ELIONOR: No xerràvem. Ben muts.

ZELADOR: Fins que morí es teu home?

ELIONOR: No, no. No hem tornat a xerrar mai.

ZELADOR: Però no deies que vendrà avui?

ELIONOR: Claro, claro que sí.

ZELADOR: I com t'ho ha dit?

ELIONOR: No m'ho ha dit.

ZELADOR: Idò com ho saps?

ELIONOR: Ho he intuït.

ZELADOR: Ah.

ELIONOR: A sa dona la toca salvar un home. Això fan a ses pel·lícules. A mi m'agrada molt mirar pel·lícules. Més que mirar la mar i tot. I a mi me toca rescatar en Venturita meu. En aqueixes alçades, ja li han passat «parte» que he esperat abastament i que estic cansada d'estar aquí asseguda.

ZELADOR: Noreta... no vols dir que estàs una mica despistada avui? Has presa medicació?

ELIONOR: Claro que no l'he presa. Fa mesos que la vaig deixar de prendre.

América

ZELADOR: I això? T'ho digué sa doctora?

ELIONOR: M'ho digué sa lògica.

ZELADOR: Què?

ELIONOR: Sa locura és s'única opció viable, això he après.

ZELADOR: Sense medicaments perds es cap, Elionor.

ELIONOR: I és això precisament que necessit, he de perdre es cap per trobar-lo. Tots ho hem de fer, tu també. O de veres te penses que sa teva dona tornarà per molt que duguis sa seva fotografia a sa butxaca esquerra?

ZELADOR: Com ho has sabut?

ELIONOR: Mon pare me va dir que esperàs, i jo he esperat. Des dels vint-i-un. Són anys, eh? Però jo sempre crec, encara que no sapigués què punyetes estava esperant... mirar la mar, fer labor, i esperar aquí asseguda. Si prenc sa medicació estic envoltada de velluscos. Duc dents postisses, sonotone, pròtesi de cadera, els genolls me fiblen i vaig per tot amb taca taca.

ZELADOR: I si no la prens?

ELIONOR: Si no la prenc...bono... agaf sa il·lusió just a s' instant on la vaig abandonar, els 21 anys, i tot se pot. Tu saps què hi ha davall s'aigua?

ZELADOR: Més aigua, imagin.

ELIONOR: Aigua? No, hi ha d' haver una altra cosa...hi ha d' haver un regne. Es meu regne. Perquè jo som una sirena. Me tallaren sa coa amb 21 anys... i me posaren cames. Per això ara no camin. Però tot això és un secret, eh?

ZELADOR: Es nostre secret, Elionor, palabrita. *(Els dos miren la mar. El zelador té una idea)* Elionor, i si hi anem, a Amèrica?

ELIONOR: A peu?

ZELADOR: Nedant.

América

ELIONOR: No en sé de nedar, som de poble d'interior.

ZELADOR: Jo te n'ensenyaré.

ELIONOR: Això estava esperant.

N'Elionor dona la mà al zelador i, amb l'impuls, s'aixeca de la cadira. Per art de màgia, pot caminar amb normalitat.

Avança cap a la mar, fins posar un peu primer i després l'altre, a fora del cub, de la peixera on era. És lliure.

Rama Haydar

Biografia

Dramaturga i directora teatral, va estudiar Art Dramàtic a l'Institut Superior d'Art Dramàtic i Literatura Anglesa a la Universitat de Damasc. Actualment, resideix a Espanya, on es va graduar en Direcció Escènica a l'Escola Superior d'Art Dramàtic.

Ha participat en diversos tallers d'escriptura creativa a Síria, al Líban i a Espanya. La Universitat de Cornell li va atorgar un honorari per la presentació de la seva obra *Desert of Light*. Més endavant, amb aquesta mateixa obra, va participar en un itinerari de lectures per diversos festivals de teatre, com el PEN World Voices Festival, a la ciutat de Nova York.

Per dirigir *Hamlet Machine*, una obra de Heiner Muller, va utilitzar diferents tècniques en què totes les parts del col·lectiu podien participar en el procés de creació, cosa que va conduir a una representació immersiva de l'obra.

Com a part dels tallers de formació sobre direcció teatral, va col·laborar en la direcció de *Who's afraid of Virginia Woolf*, d'Edward Albee, així com en diversos textos breus de Berthold Brecht.

La seva visió artística postmoderna se centra en com les expressions físiques i psicològiques poden ser efectives dins de l'actuació, ja sigui en forma d'imatge visual, de *performance* o en el mateix text escrit.

Un desert de llum

Pròleg

«Aquí jo no soc on Adam recorda la seva argila».

Del poema *Estat de setge* de Mahmoud Darwish

Els personatges

Noi (A): 29 anys

Noi (B): 26 anys

L'escenari

Una casa abandonada. És un pur desordre, un estat total de setge. A l'esquerra de l'escenari hi ha una porta i una petita finestra ben tancada, però sense vidre perquè ha caigut per una bomba. No se sap si la casa és un dormitori, un saló o una cuina. Una llum feble il·lumina l'espai.

Sonen metralladores properes, i altres llunyanes. El soroll dels bombardejos regeix notablement sobre el ritme de l'acció.

El noi (A) està assegut silenciosament en un sofà, mentre que el noi (B) recorre el lloc passejant preocupat.

L'acte

(B): Hauries d'haver vist com va caure aquella bomba a terra, semblava un volcà, ni tan sols vam poder treure l'home mort d'allà... (Silenci.) Fins i tot la botiga de la cantonada va desaparèixer del tot. Hah, hi havia un nen corrent a darrere la seva pilota, es va salvar de miracle sense ni adonar-se'n. Seguia jugant com si res. Que fort! Fa una hora que estàs callat. (Silenci.) Ara es calmarà la cosa allà fora. Els nois diuen que potser avui aconseguim sortir d'aquí.

Silenci. S'interromp per ràfegues de metralladores.

(A): De debò creus que la sortida serà així de fàcil?

(B): Doncs sí, com tota la santa gent que ho ha pogut fer.

(A): És clar, han agafat i han dit «vinga, sortim», i pam.

Un desert de llum

(B): Ah no, vols que t'enviïn un cotxe blindat de les Nacions Unides perquè et quedis més tranquil? (Silenci.) I, a més, per què tu no estàs preocupat?

(A): No tinc ganes de discutir.

Bombardeigs llunyans seguits de ràfegues contínues.

(B): Tio... és normal, tots estem acollonits. Però semblava com un videojoc allà al carrer (*Riu. Silenci*) Mira. Hi ha una sola manera, i és sortir del barri per anar a un altre de més tranquil. Si no ho fem ens enterrarem aquí mateix sota aquest puto setge. Saps què és això, oi?

(A): Doncs no, no en tinc ni idea. Explica-m'ho tu que en saps tant. De debò creus que ja no estem enterrats sota el setge? Suposem que aconseguim sortir, que els francctiradors no ens fan saltar el crani, que les bombes s'obliden de nosaltres i estem a la vora del barri. Què faràs amb els punts de control?

Silenci

(B): I ara els controls, si vas ser tu qui els defensava, qui que si no fos per ells, se n'hauria anat tot a la merda. O m'ho estic inventant?

(A): Mira, no vull discutir. (Silenci.) Has pogut portar tabac?

(B): A veure si ara al punt de control et regalen un cigarro, ja que són tan bons.

(A): Aquests, ni de conya. Però que sàpigues que jo no vull sortir per la por que tinc per tu.

(B): Per mi? I això?

(A): Doncs perquè et clavaran un tret al primer control.

(B): Per això no et preocupis, els nois se n'han encarregat.

(A): Els nois... digues-m'ho d'una vegada. Qui són aquests nois als qui confies la teva ridícula vida?

(B): No volies discutir.

Un desert de llum

(A): Doncs no, però ja em tens fart. He descobert qui ets realment aquestes dues setmanes, més que en els vint-i-sis anys que portem sent "amics". Fa quatre dies que dius que sortirem, i que és fàcil trobar un camí, però no aportes cap dada de fiar... No t'avorreixes?

"B" es treu una cigarreta de la butxaca i se'l fica a la boca.

(B): I per què no surts tu a veure què hi pots fer, a fora? O creus que és fàcil fer contactes i tenir-ho tot estudiat? *(Silenci)* Creus que tu no m'avorreixes? I vas i em deixes anar això de que m'has descobert. Vinga, geni, explica, digues què has esbrinat tu, setciències...

(A): Tu ets idiota, i no veus que tots els ideals pels quals lluitaves no eren més que una jaqueta barata que et poses i et treus cada vegada que et convé? Dona'm un cigarro!

(B): Penques!

(A): Així és. *(Silenci)* No m'importa qui siguin aquests "nois", el més important... és sortir. Dona'm un cigarro i camina.

(B): Tinc set.

(A): No comencis (Li dona una cigarreta. "A" treu un llumí i l'encén. Silenci.) Deixa'm entendre una cosa, a veure si ho he entès. Estàs preparat per sortir? On són les teves coses?

"B" riu histèricament.

(B): Les meves coses? Jo ja no tinc coses, germà. No soc com tu, jo no estic disposat a morir per culpa d'una maleta plena de ximpleries. (S'acosta a una maleta que està disposada a terra.) Deixa'm veure que hi guardes.

El mòbil de "A" sona, però no l'agafa. Brogit intens de bombardejos i avions militars.

(B): Per què no l'agafes?

(A): És la meva mare. *(Silenci. Les veus s'allunyen gradualment. Després se sent una explosió molt forta que fa que vibri la casa i que es talli la llum. La il·luminació i els sorolls ara són mínims, sona el telèfon... el contempla*

Un desert de llum

i respon) Sí, mama. Jo? Estic viu, sí. Estic intentant escriure una broma que es diu vida. Un cop em vas explicar la història de l'ocell que encara que tenia ales i no sabia volar, te'n recordes? Si... i després jo plorava perquè no ho entenia, vaig pensar que l'ocell havia mort; després, quan em vas explicar que estava viu... vaig riure moltíssim. Doncs aquí la cosa està igual... Igual que al teu conte, pots riure molt! Com sempre... trobo a faltar riure amb tu, mama...

"A", durant uns segons, com si hagués descobert una cosa, contempla l'espai sorprès. Se sent un bombardeig molt fort, durant un instant "A" es perd dins la foscor. "B" apareix i agafa el telèfon.

(B): Vinga, que no li queda bateria. Després trucaran els nois.

"A" surt de la foscor i agafa el telèfon violentament.

(A): Mama... avui no passarà res. (*"B" es dirigeix cap a la maleta de nou, remou les coses amb curiositat fins que troba una ampolla de vi, embolicada generosament amb paper de diari. Va a buscar un llevataps i l'obre. En beu un glop llarg. "A" se n'adona i entra en pànic*) Tranquil·la, mama, que no passarà res. (*Es talla la trucada*) Mama, hola... (*Corre cap a "B"*) Deixa això ja!

(B): Tinc set.

(A): Amb això t'agafa més set, imbècil!

(B): Deixa'm beure. Aquesta ampolla no serà la de Cap d'Any de 2004, no? Quina nit de merda vam tenir. (*Silenci. "B"riu molt*) Te la vas endur amb tu? Jo que pensava que ja te l'havies begut... (*Un altre glop més llarg*) A banda de la por a la guerra, em fa més pena la teva altra por, aquella por pels records. Ja no en queda res, res.

(A): Deixa anar l'ampolla i dona'm un altre cigarro.

(B): Però què et creus que porto, un paquet de tabac? Tot just n'he pogut enxampar tres per a cadascú.

Un desert de llum

Li dona l'ampolla i una cigarreta. "A" beu un glop molt llarg i encén immediatament la cigarreta. "B" treu de la maleta uns llibres i els col·loca a sobre el sofà, torna a buscar-hi i treu una brúixola.

(A): Una brúixola! Tens una brúixola!

"B" riu.

(B): És clar, cal saber les direccions... d'aquesta manera no perdràs mai el nord, amic. LA LLIBERTAT és el nord... hahahah! Et dic una cosa, la història menteix, la geografia menteix, el nacionalisme... tots menteixen. A partir d'ara, el nord som nosaltres. Som l'únic nord. (Silenci) Te'n dono un exemple: aquesta vegada jo sortiré d'aquí, i sabré perfectament on vull arribar. Per què em mires així? Mira-ho bé. (Aixeca la mà ben alta amb la brúixola i després la tira a terra.) No va bé aquesta brúixola eh. (S'escolten bombardejos. "A" el mira enfadat.)

(B): Quina bomba!

(A): Obres l'ampolla sense permís? Quants cops t'he de repetir que no m'agrada que toquin les meves coses?

(B): Pertinences! Aquesta ampolla és propietat pública. És possible que ens morim abans de beure'ns-la.

(A): Tant de bo t'haguessis mort en obrir-la!

(B): Escolta, de veritat, ets el rei dels amors impossibles.

(A): Em cago en la sort que m'ha deixat atrapat aquí amb tu.

"B" s'acosta brutalment i retira l'ampolla de la mà de "A" malgrat la seva resistència, es pren un glop i es neteja els llavis amb la màniga del jersei.

(B): Parlant d'això, endevina qui és fora ja. ("A" torna a agafar l'ampolla i beu) La Lina. La Lina ja és fora del barri.

(A): On ha marxat?

"B" beu després d'agafar l'ampolla.

(B): A la ciutat.

Un desert de llum

(A): Per què no m'ho has dit abans? Amb qui?

(B): Potser amb el seu nòvio, o potser sola, no n'estic segur.

"A" recupera l'ampolla, beu abans de tancar-la bé i s'asseu al sofà.

(A): Asseu-te i explica'm.

(B): Què vols que t'expliqui?

(A): Com han pogut sortir amb tot el rebombori que hi ha? Bombes, francitadors, militars i controls.

(B): L'ampolla, si no t'importa.

Silenci. Li dona l'ampolla, nerviós.

(A): Com han sortit?

(B): Els he donat un cop de mà, vaig parlar amb els nois.

"B" pren un glop llarg, però "A" li retira l'ampolla de la boca.

(A): Saps què et faré si descobreixo que el que dius és mentida?

(B): No hi ha res per menjar aquí?

"B" allunya la vista, passeja cap al moble de la cuina i es posa a remenar.

(A): Surt!

(B): No està malament. En vols una mica?

(A): Com està la Lina? L'has arribat a veure? Tenia por? (*"A" envolta de nou l'ampolla amb el paper, torna els llibres i tot allò que "B" ha tret de la maleta al seu lloc, tanca bé la maleta. "B" treu un got ple de sal i comença a menjar amb el dit i amb un somriure somiador*) De què heu parlat? Et va preguntar per mi?

(B): Aquesta casa de qui és? (*Silenci*) No van deixar res que es pugui menjar?

(A): I el seu marit? Com li van deixar passar els controls?

Un desert de llum

(B): Que ja t'ho he dit, vaig parlar amb els nois per ajudar-lo. Ets tu qui no hi vol confiar, i em treus això de «penques» i no sé què. Penses que estic jugant eh? Jo et juro...

(A): Dona'm un cigarro.

(B): És l'últim cigarro.

(A): L'últim per què? N'hi havia més no?

(B): La resta són meus ja. (*"A" encén la cigarreta amb un encenedor que tenia a la butxaca, "B" salta i li treu*) A veure. Aquest encenedor també és meu.

(A): Aquest encenedor és meu.

(B): D'acord sí, tot és teu. El més important és sortir d'aquest lloc.

"A" fuma profundament. Un silenci llarg.

(A): Ahir vaig somiar amb el meu pare. Jo estava passejant pel barri, tots els fanals funcionaven, ell venia caminant cap a mi... quan va arribar es van apagar tots els llums. Em va agafar de l'espatlla i em va fer mirar endavant. Els edificis van començar a cremar i a esfondrar-se. De sobte tot es va convertir en un escenari de muntanyes verdes en flames brillants. El meu pare va aixecar la mà i va cridar, «és un desert de llum» i allà és quan jo vaig tornar a ser un nen de primària assegut a la seva classe.

(B): El teu pare... era un fill de puta. Mai no m'oblidaré de les bronques que ens feia a classe. O de l'hòstia que ens va fotre quan ens va enganxar fumant porros al darrere de casa teva.

(A): Després vam anar a prendre cafè, i tots els edificis, les escales, i fins i tot aquella foto enorme del president van començar a omplir-se de cafè, i després va aparèixer amb una tassa de cafè a la mà com un ximple.

Riuen. Silenci interromput a estones per bombardejos i bales.

(B): Collons, que fort, ho has sentit? Merda, quina por, (*"A" està absent*) però ja està fora de perill. Almenys ja no està en aquesta merda. Hi ha gent que, estant a fora, li ve la nostàlgia. Això no ho entendre mai. Quan ja es-

Un desert de llum

tava sortint, va trobar una mirada sensible al barri, com si fos un tros del seu ésser, mentre que al seu xicot, amic, o no ho sé... l'aturaven al punt de control, i el mataven allà mateix a escassos metres d'ella. (*Silenci*) Va començar a córrer.

(A): Cap a on?

(B): No siguis ximple, com puc saber cap a on ha anat si jo estava al contenidor d'escombraries? La situació és perillosíssima.

(A): Però... i on haurà anat? Com estarà ara?

(B): No en tinc ni idea.

(A): Digues la veritat.

(B): Com t'agrada el massoquisme.

(A): Massoca, jo? Si em menteixes, et mato.

(B): És clar, vius amb la il·lusió que tornareu a estar junts. Que de cop truqui la porta i et digui que encara t'estima. I moltes altres il·lusions i mentides que et mantenen viu. Com ara mateix, que et proclames heroi per estar aquí, sota el setge. O quan asseguraves que la revolució venceria, xuclant aquell cigarro ple de confiança.

(A): Per què no calles?

Silenci.

(B): Pensa, cap-gros, no t'aguanto més. Cal aprofitar la primera oportunitat que tinguem per sortir-ne. Entens?

(A): Surt tu, si tant ho desitges.

(B): Estic esperant la trucada, l'avís dels nois.

Silenci.

(A): Molt bé. Surts i em deixes en pau. Jo no em moc d'aquí. No vull morir ni convertir-me en cap màrtir, perquè no ho soc. Prefereixo morir per una causa, i no en veig cap, saps? Aquesta guerra no em representa. Qui

Un desert de llum

s'alimenta d'il·lusions ets tu. Portes dies dient que hem de sortir, i que hi haurà un camí segur, una treva i no sé quines parides. I al final la situació va a pitjor. Així que, per una vegada a la teva puta vida pren una decisió sol i ves-te'n. (Silenci) Jo em quedo, i aquesta vegada ho dic de debò. Tu fes el que et sembli correcte. Ets lliure.

Silenci.

(B): *(Inquiet)* Tranquil·litzem-nos. Cal pensar-ho junts. Et necessito, germà!

(A): I a on t'agradaria anar?

(B): Doncs a una ciutat amb platges molt boniques. O, saps què? Al desert.

(A): Tota la meva vida he desitjat viure en un desert, allà lluny de les ciutats i dels sorolls. Poder córrer lliure sense límits, sense papers ni burocràcia. Posar-se a córrer i córrer fins que em mori allà pur i lliure.

(B): Doncs anem-hi.

(A): *(Cridant.)* No sortirem vius d'aquí.

(B): Només és una fantasia que tinc, que volia compartir amb tu.

(A): Deixa't de fantasies.

"B" s'enfada i amenaça "A" cridant.

No em tornis boig, no em facis trencar coses.

(B): No és decisió teva, m'has d'acompanyar vulguis o no.

(A): Què creus que és això, un joc?

(B): Quan truquin els nois i diguin que hi ha via lliure sortim tots dos.

"B" mira a "A" suplicant. Silenci.

(A): Jo ja he acabat. I et dic una cosa: amb mi no em parlis més.

(B): Que fàcil et rendeixes!

Silenci.

Un desert de llum

(A): No em rendeixo, sortir del barri no és la meva batalla. Si sortís d'aquest barri em quedaria sense identitat per tota la vida. Mai no trobaria el meu lloc i ningú no em prendria seriosament.

(B): Quines identitats ni merdes? M'estàs parlant d'aquest barri com si fos el teu tot. Els temps han canviat. Tu pertanys al món sencer. Mereixes recórrer-lo i cantar. No te'n recordes, de tots aquests somnis de fer un safari a l'Àfrica, anar al Perú i a l'Índia i navegar fins les costes australianes?

(A): Ja no vull anar-me'n enlloc.

(B): Estàs acollonit, admet-ho. Et fa por que t'enganxin els milicos al control.

La caiguda d'una bomba fa que vibrin els vidres. Silenci llarg en què es queden els dos espantats i en silenci.

(A): A part de ximple ets patètic, tio.

(B): Val, vinga, el que tu diguis. On és l'ampolla? (*"A", assegut, pica la maleta amb el llit fermament*) Soc patètic per decidir venir a treure't d'aquesta casa. Podria anar-me'n i deixar que t'hi podrissis, covard.

(A): És clar que soc un covard, si em compares amb vosaltres, els herois! Jo no tinc la vostra valentia! Sobretot la teva i la dels teus "nois", valentia i lluita per l'alliberament, per l'hora del canvi, el desafiament al sistema, tirar el règim a terra i governar amb la voluntat del poble... Hahaha! Resistir i vèncer el mal... Hahahahaha! Sou uns ximplers i no us n'adoneu. Compreu totes les porqueries que us venen, us mateu per ells.

(B): Ells qui? Els de la conspiració? Hahaha! Almenys intenta-ho, intenta sortir perquè morirem aquí dins, però segur, eh.

(A): Intenta-ho tu i deixa'm en pau. Ves i recorre el món. Oblida't de mi. Dona'm un cigarro.

(B): De pressa, cabró. (*"B" camina desesperat cap a un racó; s'asseu a terra, treu de la bossa una cigarreta i l'encén. Silenci llarg. "B" s'aixeca i camina cap al sofà traient de la bossa l'última cigarreta i li dona a "A". "A" agafa la cigarreta de la mà de "B" amb una indiferència poc creïble*) Sempre has sigut un egoista, et comportaves com un nen, sempre et

Un desert de llum

feies la víctima. Enfronta't a la por que tens a dins. El món ens està esperant allà a fora.

(A): Pots callar? Encara que siguin cinc minuts.

(B): I és clar que no. Els nois! (*"A" s'aixeca del sofà i s'acosta a la paret amb fúria i li clava un cop de puny mentre "B" està quiet. Després d'un silenci, sona el mòbil. "A" mira la pantalla del mòbil i riu amb ironia abans d'encendre's l'última cigarreta. "B" es dirigeix cap a ell i contesta la trucada*)

(B): Sí, val. Sí, sí, sí, que ara hi vaig sens falta. Vinga, gràcies eh. Vinga.

(A): Vinga tio. Adeu!

(B): Com que adeu?

"A" treu l'ampolla i beu un glop abans de dirigir-se cap a l'aixeta d'aigua i obrir-la sabent que no ni ha aigua. Silenci.

(A): Te'n vas. No?

(B): No, no me'n vaig jo. Marxem tots dos. (*Ambdós es miren tristos. Bombardejos intensos a fora, una explosió fa que la llum parpellegi un instant i torni a tallar-se. S'aturen els bombardejos. Silenci*) Val, molt bé. Queda't i more't. Podreix-te sol.

"B" es dirigeix cap a la porta. "A" el crida.

(A): En queda un glop. No el vols?

"B" s'acosta a "A" i l'agafa de la samarreta brutalment.

(B): No volies saber de la Lina? Doncs els milicos li van matar el nòvio i a ella no la van deixar anar.

(A): I què has fet tu? A banda de matar-los, és clar.

"B" deixa anar la samarreta de "A" i es posa a plorar destrossat.

(B): Res. Què vols, que em matessin a trets?

Un desert de llum

(A): O sigui, que la vas deixar allà amb ells, fill de la gran puta? I després em dius que soc jo el covard! I els teus nois de merda en saben alguna cosa?

(B): M'han dit que la deixaran anar després. M'han donat els cigarros i m'han dit que ens trauran!

(A): És clar que la deixaran anar. Però després de violar-la, fill de... Que l'has venut a aquests fills de puta!!

L'interromp.

(B): Aquí estem tots morts, ho entens? No s'hi pot fer res. Som febles i vulnerables i no és moment de fer res èpic. Anaven armats fins les dents i jo a dins del contenidor. Diuen que demà estaran al màxim amb atacs aeris. Suposo que saps què vol dir. Ara et fas el mascle!

Silenci. Sona el telèfon una altra vegada, ambdós estan consumits i cansats. "A" mira el mòbil i el tira a terra trencant-lo en trossos. S'obre la porta i entra un militar camuflat armat. Després, també entren dos civils armats. Sembla que no veuen els nois i els nois tampoc no els poden veure, com si estiguessin en dos mons paral·lels.

(A): Jo em quedo. Ves-te'n.

(B): Estàs boig!

(A): Pot ser. Però jo accepto el meu destí. Tu penses que si surts sobreviuràs? T'enganyes. Jo no em vull enganyar i punt. Aquí és on vaig néixer i vaig viure. Em quedo aquí. No soc un heroi. Mai ho he estat. Soc un paio normal. Sé perfectament que, encara que en surti viu, sempre viuré en el record, i no vull. No vull escalfar els caps als psicòlegs, ni que la gent em miri amb una empatia artificial, plena de llàstima i compassió.

Silenci. Més militars i civils armats entren i es distribueixen per l'escenari.

(B): Bravo. Quina fi. Et felicito, de debò.

(A): No. Et felicito jo per aquesta merda de vida que portes. Per la teva valentia i lluita pels principis. Això sí, a la Lina la deixes amb els fills de puta dels teus "nois".

Un desert de llum

(B): I per què no la salves tu, superhome? O prefereixes morir-te sota la runa com una cuca? Una història fracassada d'amor fa que et creguis més interessant que ningú. Vius a les teves pors i pateixes per si et descobriexen sota la teva màscara de tio dur.

Comencen a forcejar mentre els homes armats envaeixen l'escenari en massa, "B" arriba a l'ampolla de vi quan "A" està damunt seu i els dos es rebrequen per terra. Es veu que "B" té intenció de matar a "A" amb l'ampolla per defensar-se.

TELÓ

Ramon Micó

Biografia

Nascut l'any 1990 a Barcelona. Llicenciat en Art Dramàtic pel Col·legi de Teatre de Barcelona, format en dramaturgia a L'obrador de la Sala Beckett, i en direcció escènica i dramaturgia escènica a l'Institut del Teatre de Barcelona. Com a dramaturg, ha escrit diversos textos que ja han pujat a l'escenari. Els més recents: *Silencis* (2019, guanyador d'una beca Laboratori Tísner del Centre Cívic Cotxeres Borrell), *En Joko celebra l'aniversari* (2021, una temporada sencera a La quartera, a Sabadell, i inclòs al Festival En veu alta 2022), *El déu del tant per cent* (2022, coproduït amb la Fundació Brossa) i *Bruit du frigo* (2022, a la residència a La Unió de Sant Cugat). Més recentment, ha escrit una peça teatral en vers inspirada en l'època medieval, *La Metamorfosi*, per a la fira renaixentista de Tortosa (2022), i *L'Últim dia de l'home gos* està en procés d'estrena (2023, a La Gleva Teatre) amb La mala companyia.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

VI.

And why d'you say

It's just another day, nothing in my way I don't wanna go, I don't wanna stay
So there's nothing left to say?

KINGSWING - Matador

3. Què tenim fins ara?

1. Comença tot amb una sensació... estranya. Espera't! i segueix amb... en simultani, simultàniament hi ha una cua de gent esperant a la porta per entrar a ser entrevistats i ubicats dins el parc. El parc és Somadland, aquest gran parc d'atraccions on es crien els nens i nenes des de fa més de 15 anys. Entre ells hi ha aquest noi...

2. El Darwin Marx.

1. És que em sembla tan ridícul el nom...!

3. Fa gairebé vergonya dir-lo.

4. I l'entrevisten i la circumstància és que és la primera persona que ha nascut al parc i treballarà al parc anem per feina.

1. És producte de la nova educació sense vincles, sense lligams afectius, tota la infantesa criat a base de diversió i entreteniment constant. No saben ben bé on ubicar-lo.

4. No ho sabem això.

1. Intueixo que no ho saben.

2. Podria ser que no ho sabessin, és el primer d'un nou perfil de treballadors.

1. I l'envien a una paradeta, i el tio és la hòstia. De cop s'adonen que ell està més a prop de la ment dels nens del que un adult hi estarà mai. Reubica tots els fetus petitets, els fetus que ell volia cuidar de petit.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

3. Però és més important veure com es desencisa de tot... cau una cortina, un vel de... de...
2. D'encant romàntic amb el parc.
3. Exacte! Això cau i veu la realitat.
4. I el que li queda per veure...!
1. Fins a la matança final... sí. Mentrestant, els nens del parc es revolten i...
2. I el problema és que no sabem perquè.
3. El problema és que no sabem perquè el Darwin no ho va aturar... quan podia fer-ho. Anem-hi, sisplau, anem allà directament! Tots els nens a fora, amb el foc a les atraccions.
1. El foc ja havia acabat.
3. Havia acabat?
1. Si parles de quan el Darwin estava al balcó del castell...
4. Ho estàvem fent per ordre per no perdre'ns res!
1. Si em parles de llavors, de quan els tenia a tots a sota...
4. Els incendis estaven generalitzats encara.
1. Feia tres dies de la revolta, era impossible que fossin generalitzats!
2. Podem escoltar-nos, sisplau?
3. Ho fèiem per ordre.
1. Però s'ha equivocat.
4. No m'he equivocat.
1. T'has equivocat!

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. ...
1. I punt.
3. Anem per ordre, sisplau?
2. No sabem per què es revoltent...
1. I hauríem de saber-ho!
4. Hauríem? No sé si hauríem.
2. ...però sonen les alarmes i els vigilants i treballadors han d'anar a tancar-se dins el castell.
3. O sigui, que des de dins ja veien que era greu.
4. Si els van confinar és perquè veien que no hi havia manera de contenir-los...

Veien que era impossible. Veien que el millor que podia passar és que acabessin amb el parc i que l'anarquia acabés amb tots ells o els acabés posant els uns en contra dels altres i...

1. El Darwin entra.
4. Al castell del parc, sí, que sembla com de cartró pedra per fora, però per dins està ple de fluorescents, oficines amb comptables, gent que gestiona coses, administratius, buròcrates... sembla més una oficina del centre de la ciutat que una atracció més del parc, i el Darwin torna a flipar! Tota l'arquitectura és funcional, la gent va vestida amb...
3. Pensa ell: On viuen aquests? D'on surten? On estan amagats?
4. La gent va vestida amb americanes i corbates, sabates de pell, són putos oficinistes, hi ha un servei de correu intern i gent amunt i avall amb fotocòpies. Entra en un altre món que no sabia que existia.
2. No sap on va.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. I hi ha alguna cosa d'alienació en totes aquestes persones, en Darwin pensa... Però que no saben el que està passant a fora?
1. Pensa: Com els hi pot ser igual?
2. Com pot ser que els sigui igual que el seu món estigui caient sencer a trossos?
3. No fa ni cinc hores no tenia ni idea que hi havia oficines i ara li diuen:
4. Ves al mòdul de contingència, ràpid!
1. Què fas aquí? Ves a la sala d'assignació!
2. Aquest tio és tonto? A la quarta planta!
3. Però ves per l'escala 2, que l'ascensor ha col·lapsat.
1. El passadís d'APH és només per personal autoritzat. Ves a les àrees pel personal de nivell 4.
3. No entén res de res...
4. Però va obeint! Que és l'important de tot això. No es rebel·la.
1. Encara.
2. Fa el que li diuen.
3. Intenta fer-ho.
2. És servicial. Diu:
4. Perdó...
1. Ho sento ara hi vaig...
3. Disculpi...
1. Va d'un puto lloc a un altre...

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. Un bon dia per començar, oi? Li diu un oficinista.
1. Aquest qui és?
4. Un qualsevol.
1. No, un qualsevol no. Qui és?
2. Aquí, als informes aquests hi diu que això va ser a la sala 42 de les ofícines de la torre oest. Per tant qui hi hagués assignat allà. Deixa'm que ho miri...
4. Normalment no és ni tan entretingut ni tan...
1. El tio aquest està molt tranquil. No sembla que li importi res del que passa a fora.
2. Com si ho hagués vist abans.
4. Però hi ha dies en que tot... vaja, sembla que s'acabi, oi? Jo he de dir que ja m'ho imaginava, jo ja ho havia dit, però com que a mi ningú em fa cas... jo ja havia dit que aquesta manera de fer... en fi... que es veia a venir, vaja. És el teu primer dia m'has dit, oi?
3. Sí.
1. Salta un altre que passava pel passadís: Què fas aquí parat? Als soterranis han demanat gent, han demanat que algú s'acosti a les sales de cribratge. Fas alguna cosa? Què fas? Què fas aquí? Alguna cosa? No? Doncs ves! Va mou-te! Ves al soterrani, collons, mou-te! Avui és tot un puto merder! I marxa.
4. Per anar al soterrani, suposo que t'ha demanat que vagis a la secció 4, si és pel cribratge d'expedients, la secció 4 del soterrani de la zona central. Baixes per les escales que et queden al final del passadís i... bla, bla, bla... No cal fer tota l'explicació. Ningú de nosaltres ara ha d'anar al soterrani.
3. I hi va.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. Fileres de portes amb despatxos iguals, amb gent a dins i altra gent que va d'un despatx a un altre, i el posen al 437: Aquí cal ajuda!
2. L es troba amb un altre oficinista. Una habitació petita... amb poca llum. No té fluorescents d'aquests blancs-càlids que intenten fer veure que és la llum del sol.
3. Hi ha una bombeta que penja del sostre.
4. I un home que té moltes piles de papers a sobre la taula.
2. N'agafa un d'una pila, se'l mira, llegeix algunes coses, segella i l'envia a l'altre pila.
1. A mi sempre m'agrada distreure'm d'alguna manera. Si no tot es fa més pesat, saps? Vull dir que... estar sol segellant i visant els informes... oi? On eres tu? Abans on has estat?
3. He baixat per les escales que queden al fons del passadís i...
1. Abans, dic abans.
3. Estava a dalt, no sé ben bé on...
1. Però vens de fora, oi?
3. Sí.
2. No ho notes?
4. Que el Darwin té alguna cosa a dir que no diu, oi?
3. Estava a una paradeta de fetus.
1. Això dels fetus... (*Riu*) No he entès mai com és que els hi agrada tant... Què en fan? Se'ls mengen? Què són? Com lllaminadures o algun cosa així?
3. Els... cuiden... (*Silenci*)

L'últim dia de l'home gos (fragment)

1. Els nens aquests, els de fora, són tan... mare meva... tan... cuidar un fetus? Que cuidin un gat o jo què sé... oi? Que cuidin...
3. No els hi deixen. Cuidar-los. No els hi deixen. (*Silenci*) Què eren els crits? (*Silenci*) Baixant he sentit que cridaven i...
1. Crits? (*Silenci*) Els del magatzem. Deuen ser els del magatzem. Està anant cap a l'altra banda, anant cap a l'altre costat del passadís, hi ha el magatzem, els hi dic que no cridin, mira que els hi dic!, que no estan sols i que... T'ha espantat, oi?
3. Sí.
1. Normal... semblen animals quan criden. Seu. I m'ajudaràs.
2. Què va veure? Quins crits? Quins crits?
1. Veus? Si agafes els expedients, jo abans els agafava aleatòriament, però veus aquí que tenen un número? Que estan numerats tots, doncs un dia dic: Avui els múltiples de tres, i només tramito...
2. Què vol dir que els tramita?
1. ...tramito els números d'expedient que són múltiples de tres, un altre dia els de cinc o els de... jo què sé. Avui múltiples de tres. Saps com veure si són múltiples de tres? Suma tots els números, un per un, de l'expedient i si el resultat de la suma és múltiple de tres llavors tot el número gran, el de l'expedient que has sumat, és múltiple de tres. 349801. Sumo: 3 més 4, 7, més 9, 16, més 8, 24, més 1, 25. 25 no és múltiple de tres, aquest se salva per avui!, vull dir que no el tramito. Els múltiples de tres només són l'1, el 3, el 6, el 9, el 12, el 15, el 18, el 21, el 24, el 27, el 30, el...
3. No era el magatzem... què era? Els crits no eren del magatzem. Què eren?
1. Veus? I ara aquest expedient... avui no ens el mirem.
3. Qui estava allà cridava. No, no cridava... xisclava.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

1. Mmm... doncs... jo sempre sento els xiscles dels del magatzem des d'aquí.
3. Avui no se senten. Ara no sento res.
1. Tens raó... perquè deu ser el moment d'aprovisionament a les plantes superiors i es recol·loquen.
3. Pot ser.
1. Has vist què ha passat avui? Mira, 548370... 5 més 4...
3. No ho he vist bé. Els nens han començat a...
1. Són salvatges. O no?
3. Mmm...
1. Home! Sí! Si són capaços de fer això! De fer això a qui els cuida, a qui se'n preocupa... Ja m'hagués agradat a mi estar com estan ells ara, saps? No haver de treballar, no haver-me de preocupar d'aquesta gent que... en fi, i s'enfaden per ves a saber què i ho cremen tot i jo què sé... semblen de vidre aquests nens... tan ben cuidats! Et penses que m'agrada la meva feina? No, però la faig... perquè tinc obligacions i... en fi... coses per les que preocupar-me! Tinc problemes i ells sembla que se'ls busquin! 5 més 4, 9, més 8...
3. Saps que no eren xiscles del magatzem... què eren? *(Silenci)*
1. Eren xiscles del magatzem. *(Silenci)* Si no eren del magatzem, si els del magatzem no hi eren i no xisclaven... devien ser de la infermeria. Potser de la infermeria. És en aquesta mateixa planta. Avui hi ha gent que s'ha fet mal.
3. No ho eren, jo he vist...
1. No sé què has vist. Però les coses enganyen, a vegades. *(Silenci)* Fora de context un no sap... Treu-te del cap el que hagis vist.
3. D'acord.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

1. Perquè aquí les coses funcionen així.
3. D'acord.
1. I si en formes part... en formes part. Gràcies estat que vetlles per nosaltres i ens cuides...
- 1 i 3. ...com a fills. (*Silenci*)
1. Què has vist?
3. Res...
1. (*Silenci*) Només tens una mica de por. Amb tot això que està passant.
3. ...
1. És normal que en tinguis. Jo de tu en tindria. El nostre món sencer sembla que pugui... en fi...
3. No, no em fa por, cap por. Com pot haver passat?
1. Com passen les coses... sense que les veiem. Fins que és tard. Sempre acaba sent tard i llavors... s'han de prendre mesures.... Vinga, aquest pobre noi: 5 més 4, 9, més 8, 17, més 3...
3. Són persones?
1. Qui?
3. Els expedients, els informes, els números. Són persones?
1. Ehem... Sí. Pot ser. No ho sé. La veritat és que no ho sé. Més 3, 20, més 7, 27. Múltiple de tres! Doncs fora...
4. Segella l'informe, firma i el posa a una pila de papers diferent.
3. Què li passarà?
1. Res.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

- 3.** Qui és?
- 1.** No ho sé.
- 3.** És del parc? Qui és...
- 1.** Ningú, és un expedient.
- 3.** Que passarà?
- 1.** A l'expedient? Que anirà al despatx del costat.
- 3.** A la persona.
- 1.** No t'equivoquis... Agafa'n un altre.
- 3.** Qui cridava?
- 1.** Els de logística criden molt, els magatzems són llocs poc tranquils.
- 3.** Cridava de dolor.
- 1.** Ja t'ho he dit, al fons del passadís hi ha la infermeria. 3520098, 3 més 5, 8, més 2, 10, mes 0, mes 0, 10, més 9, 19 i 8, 27. Múltiple de tres.
- 3.** Cridava agonitzant, de dolor...
- 1.** Un cop al magatzem a un li va caure un palet de síndries a sobre... va caure-li sobre la panxa, la fusta li va tallar l'abdomen, i les cames es van separar de...
- 3.** No era això.
- 1.** No ho saps.
- 3.** Tu també saps que no era això...
- 1.** No facis suposicions. I no vagis on no et toca. 567023: 5 més 6, 11, més 7, 18, més 2, 20, més 3, 23. Aquest no, quina sort. Un dia més!
- 3.** Què vols dir?

L'últim dia de l'home gos (fragment)

1. Que tardaré un dia més a gestionar el seu expedient.
3. On van aquests?
1. A un altre despatx.
3. I què hi passa?
1. No ho sé. No em fico on no em toca.
3. Era una noia. I hi havia sang...
1. Sang?! Veus...Ja t'ho he dit, és la infermeria...
3. Li rajava la sang de les temples, del costat de les orelles, i estava nua... i... no ho he vist bé... pensava que potser li estava passant alguna cosa dolenta i m'he esperat i...
1. Mal fet.
3. Han entrat una gent a l'habitació... m'ha demanat ajuda des del vidre abans que entressin.
1. Clar que t'ha demanat ajuda, qui està a la infermeria és perquè no es troba bé.
3. I han entrat...
1. Metges i sanitaris, eren metges i sanitaris.
3. Suposo...Aquesta noia... jo l'he vista... jo l'he vista abans!
1. Hi ha gent que s'assembla, tots estem al parc i...
3. Era companya meva al mòdul, era companya meva... dormíem en habitacions contigües quan era petit... fa temps que no la veig, que no... no sé qui és. Però la conec, he coincidit amb ella. I aquella gent li estava...
1. Vigila el que dius... No utilitzis massa la imaginació, és perillós creure's les

L'últim dia de l'home gos (fragment)

fantasies. (*Silenci*) Tu mous, si et quedes aquí, mous expedients d'una pila a l'altre. I punt. I el que passi amb els expedients no t'importa, el que signifiquin els expedients, no t'importa, simplement els gestiones. Entens? No t'ha d'importar. Això és el que passa aquí a sota, aquí a dins! que a ningú li importa. I mentrestant intentes distreure't, intentes passar-t'ho bé. Va: 1278876. Fes-lo tu aquest.

3. 1 més 2, 3, més 7 10, més 8, 18, més 8, 26, més 7, 33, més 6, 39.
1. Múltiple de tres! Ja està. Pobret... el teu primer!

VII.

REVERSE PSYCHOLOGY - Ahl Iver

1. Però s'escapa. Passa l'estona, hores, i s'escapa del despatx.
2. Diu:
  1. Vaig al lavabo.
  2. Tan simple.
  3. Perquè alguna cosa se li ha quedat a dins.
  4. Cada expedient que ha gestionat en les hores que ha estat allà era una pregunta en forma de paper
3. I s'ha quedat amb totes les preguntes... què són? qui són? què faig?
  1. Vaig al lavabo.
  3. Diu.
1. Doncs al fons, al fons del passadís.
4. I el buròcrata se'l mira amb suspicàcia...

L'últim dia de l'home gos (fragment)

2. Jo crec que no. Que simplement no li cau bé, que no li ha caigut bé des del principi, i que només se'l mira així, amb aquesta cara de gos rabiós perquè no el suporta, però que no entra dins el seu cap burocratitzat que algú pugui desobeir alguna ordre! No entra dins les possibilitats.
3. I el buròcrata agafa un dels informes, un més, i suma números i el mou d'un lloc a un altre i decideix el futur dels expedients en base a regles matemàtiques, asèptiques i fredes.
1. Surt i mira enrere.
4. El Darwin mira enrere per veure si el buròcrata el busca, el segueix.
3. I no. No el segueix.
2. De fet està sol al passadís, la porta del despatx s'ha tancat, totes estan tancades i està sol al passadís.
3. Va cap on havia sentit crits.
1. Avança.
3. Cap a una escala.
1. Continua.
3. Passa per un magatzem.
1. Hi ha gent, que va amunt i avall.
3. I comenten el que passa fora.
2. Foc, morts, aldarulls...
4. La porta tancada, la grossa, la del castell de Somadland.
2. Estan confinats.
4. Ells estan confinats.
2. Això diu un, que estan atrapats.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

1. El fluorescent del passadís fa pampallugues.
3. El fluorescent sembla que li digui: No tornis enrere!
1. I segueix. Deixa el magatzem a un costat i passa.
3. Busca els crits.
1. Segueixen les pampallugues, encès, apagat, encès, apagat...
4. Ara està sol al passadís que continua del despatx, que passa pel magatzem i segueix endavant, està sol amb el fluorescent i tot fa pampallugues.
1. Encès, apagat... i ja no es torna a encendre.
4. Això és l'equip electrogen del castell, que falla.
1. I segueix.
4. Sí, continua tot sol a les fosques.
2. S'encenen les llums d'emergència del passadís.
3. Arriba a la porta que abans estava oberta i d'on sortien crits i xiscles.
2. Els crits que no han marxat del seu cap encara.
4. Que ressonen dins les orelles i el pit.
1. El nus del pit l'acompanya encara i quan més s'acosta a la porta...
2. Quan més s'hi acosta el nus...
3. Cada vegada s'estreny més i més...
4. I mira per la finestreta petita de la porta, amb el vidre bisellat i entreveu la silueta que abans ha intuït en la foscor. I empeny... la porta de l'horror està oberta, no oposa cap dificultat per obrir-se i mostra el que hi ha a dins: cables elèctrics pelats, una bateria de cotxe... un cubell ple d'aigua, una mena de palangana, i draps ensangonats i al mig... amb sang que

L'últim dia de l'home gos (fragment)

raja del nas i de les temples, amb cremades a la samarreta, que ja no és una samarreta, ja no ho és, ara és un drap fastigós i brut... una noia que penja del sostre, amb cadenes i cordes, amb els braços blavosos estirats i lligats fent una creu gegant, el cap caigut sobre l'espatlla, els ulls mig oberts i la mirada perduda. L'atmosfera és densa i la llum es reflecteix en les partícules d'horror en suspensió.

3. S'ho mira des de la porta.
2. Oloro des de la porta...
1. I continua.

Tots. Gràcies Estat que vetlles per nosaltres i ens cuides com a fills...

3. No puc parar de mirar el que t'han fet... No puc parar de mirar-te... les ferides, els... ulls que tens, tan buits... Ens hem vist fora... la teva cara em sembla que... ens havíem vist. M'escoltes? Ens havíem vist, oi? Em sents? Jo crec que sí. Crec que ens havíem vist, que dormíem en mòduls contigus i que havíem compartit alguna atracció, els troncs o la muntanya russa o... i que l'havíem fet plegats. Sembles un fetus. Sempre he pensat quina mena de despertar tenen els fetus. Sempre he pensat que es despertaven i que... però avui ja no. Avui em creuria que ens els prenen per triturar-los i en fan salsitxes que després ens donen per menjar. Tot és així de cruel. Et cuidaria com a un fetus. I et faria despertar com a un fetus... però...
1. Hagués pogut fer tantes coses...
4. Aquí estic d'acord amb tu. N'hagués pogut fer tantes...
2. No tantes...
1. Hagués pogut dir: però... no puc... perquè aquest món de merda no em deixa quedar-me aquí i cuidar-te com et mereixes... no sé què has fet, però no pot ser tan horrible com per tenir-te així. El món tan cruel, tan... no m'agrada i jo només volia una cosa, no volia pertànyer a això, perquè no sabia que existia! No sabia que les coses eren així... i jo només volia...

L'últim dia de l'home gos (fragment)

ser l'home gos, i no l'home gos en un món on a tu et tenen aquí tancada i a tu et fan... això! i a mi no... no puc no podria, no... Mai seré l'home gos, mai podré, ni voldré ser l'home gos... Però el pitjor és que si algú vingués aquí, fins i tot aquí, davant teu i em digués: tu seràs l'home gos! amb la disfressa a la mà, jo l'agafaria i me la posaria i... m'agradaria. Però jo ja no vull. No vull saber que ets aquí, i ara no podré oblidar-ho. Vull poder ser l'home gos algun dia!

2. Però no ho diu.
4. No.
2. Podria haver dit: però... no va amb mi. Jo no pertanyo a això. Jo classifico papers ara. Només necessitava veure't per saber que no em torno boig, que no m'estic tornant boig, que per molt desagradables que siguin les coses existeixen, que no me les imagino, que no... que ets real. Però jo ara ja això de cuidar fetus em queda lluny... ja no podria cuidar un petit fetus amb la il·lusió de creure que algun dia despertarà, com tu, que no despertaràs, no... però això no va amb mi... si classifico expedients, també et faig descàrregues elèctriques, també t'arrenco ungles, també serveixo entrepans fets de fetus i els regalo als nens i... també et mato, i no vull! No estic fet per aguantar el patiment. L'he vist i sé que no estic fet per aguantar-lo. I crec que és legítim que no vulgui aguantar-lo. I em sap greu... perquè hem compartit coses però... no sé com et dius... i no sabia qui eres fins ara, eres una més i jo... no vull trobar-te a faltar, no et trobaré a faltar i tampoc vull haver de pensar en tu, en el que et fan i et... faig i no vull recordar ni tan sols que vas existir i que compartíem muntanya russa... no vull recordar que existeixes ni que vas existir. No vull recordar què hi ha darrere aquesta porta.
4. I la tanca per no obrir-la mai més. Però tampoc ho fa. Ni ho diu ni ho fa. No... Diu: Et cuidaria com un fetus, com si fossis un fetus... però... I calla. S'està una bona estona en silenci. Se la mira i la recorre amb els ulls, immòbil, des del seu lloc. No pot moure's.
1. No li cal.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. Tot és allà. Dins de l'habitació.

1. La mirada d'ell.

2. La d'ella.

3. L'olor de la tortura.

2. El so del dolor en l'absència de respiració.

4. Tot el que li cal és allà. I l'abraça, a ella, tacant-se de sang. Es gira i tanca la porta. Puja escales i ascensors. La gent amb qui es creua fa la seva feina i ni se'l miren, sense pensar en un individu que va perdut, ple de sang, sense pensar en res més que les fotocòpies que tenen a les mans o l'informe que han d'enviar.

1. Però ell té clar on va.

3. Perquè hi va.

2. Què ha de fer?

4. Hi és en la seva mirada.

1. En el pas.

2. En el batec del cor...

4. Es posa una disfressa d'home gos del magatzem.

1. Primer la mira de prop.

4. Veu unes costures al vestit que mai havia vist. Els ulls de la disfressa, de lluny semblaven més vius. Les mans i el pèl semblaven més suaus... Es posa el cap que semblava que no hagués de pesar tant.

1. Que té una etiqueta per la part de dins i fa pudor de suat...

2. I pica al coll.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. Però se'l posa igual, i tota la disfressa pica... És una mena de teixit de merda, sintètic, raspós per fora i que pica per dintre, amb l'etiqueta que diu com s'ha de rentar... I camina amb les potes de darrere. Erecte sobre dues potes.
3. Però no com un home. Com un gos que s'ha posat dret, i que per tant és tan patètic com tendre i inofensiu...
4. Però camina i s'encara cap a les façanes del castell, on hi ha els finestrals que donen a fora. Té la cara de preguntar com s'arriba al balcó principal i els oficinistes li diuen.
2. A la planta 23, seguint pel passadís central, al costat dels despatxos de presidència.
4. I ningú veu res d'estrany en tot allò... No veuen que és el final, ni s'ho ensumen! Que el final de tot el seu món és aquell gos sintètic i patètic sobre dues potes buscant un balcó.
1. I continua.
4. Hi va. Puja a la planta 23.
1. I passa per tot arreu sense dubtar, fins que obre el balcó.
4. Quan s'hi acosta se sent la remor de fora, el soroll dels nens morint, mantant, dels vigilants defensant-se, d'allò salvatge que s'ha apoderat de tot i de l'anarquia caníbal que destrueix el món. Els crits d'eufòria, de por, indistingibles els uns dels altres.
1. Els crits violents de la llibertat.
2. De tots els nens aterrits pel que vindrà.
3. O pel que ja no pot venir.
4. I surt.
1. Però abans...

L'últim dia de l'home gos (fragment)

2. Escolta al seu públic, per si tenen alguna cosa a dir-li, i... no. Només un clam de violència que fa seu.
4. I ara sí, ara surt.
3. I passa el que no ens podem creure cap de nosaltres.
1. Quelcom inaudit.
4. Silenci.
2. La guerra es fa pau.
4. El caos ordre. El soroll silenci. Tot es transforma. L'home gos els calma a tots. Tots esperen que l'home gos digui o faci o...
1. Era això! Pensen els del castell.
4. Els adults que lluitaven tristament contra nens agafen aire. Els nens miren amunt esperant les paraules del gos fet persona.
3. Milions de parells d'ulls mirant amunt.
2. Dins el castell escolten el silenci i tampoc saben què passa, ni els hi importa: Podem treballar més tranquil·lament, pensen.
4. I l'home gos, el Darwin, fet gos patètic i inofensiu, aixecat sobre dues potes, aixeca les mans enmig del silenci.
1. Un gest de victòria.
2. O de celebració.
3. No... de rendició.
4. I les agita. Els nens no entenen res.
2. Els adults tampoc. Però tot ha parat esperant el missatge.
3. Puja un peu a la gran barana de pedra. I puja l'altre. Amb les dues mans aixecades, i els dos peus a damunt de la barana.

L'últim dia de l'home gos (fragment)

4. I les orelletes dels nens frisant per sentir el missatge, allò que els ha d'indicar com seguir. Però ni un so.
1. Des que ha vist a la noia el cervell se li ha trencat, s'ha desconnectat, ha mort, o ha canviat.
4. I de cop sembla que ha de dir alguna cosa. I tothom el mira. Però el que fa en realitat és volar.
1. Primer amunt.
2. Després avall.
3. Cada vegada més ràpid.
2. Cada vegada més tristament i més patèticament, enmig del silenci, la màscara se separa de la disfressa, la força de l'aire li arrenca els guants...
4. I els ossos cruixen per trencar el silenci, els centenars d'ossos... de músculs... Contra l'asfalt. Davant dels ulls de tots els nens acaba l'home gos per sempre.

Silenci.

I aquí sí que sense res per creure, res per voler, sense cap aspiració, sense ningú a qui admirar, en qui somiar, en qui creure... sense ningú a qui estimar.

1. Aquí sí que què més dona tot?
3. Què més dona...
4. Ara ja... ara que el món ja s'ha acabat, que el seu món... Ara ja estan disposats a cremar-lo, a destruir-lo per complet.

Bashar Murkus

Biografia

Murkus és un director de teatre i escriptor palestí resident a Haifa. Va començar la seva carrera teatral després de rebre la llicenciatura al departament de teatre de la Universitat de Haifa el 2011. Murkus és membre fundador de Khashabi Ensemble i, des de 2015, és el director artístic de The Khashabi Theatre, un teatre independent palestí amb seu a Haifa. Les seves obres s'han representat a teatres de Brussel·les, Genk, Gant, Anvers, Berna, Dublín, Marsella, París, Festival d'Avinyó, Berlín, Hannover, Roma, Tunis i Nova York. També imparteix classes d'actuació i direcció a diverses institucions acadèmiques i artístiques de Haifa i Europa.

Un nen preguntaire

Personatges

EL NEN: 10 anys. Molt curiós, fins a fer-se pesat.

EL PARE: a finals dels quaranta anys . Metge.

Observació preliminar

Aquest text s'ha escrit per presentar-se sense cap moment de silenci addicional. Cal respectar els silencis i les pauses.

1.

El primer que se sent és el so de la respiració dels personatges, com si ens estiguessin respirant just al costat de les orelles. La respiració se sent al llarg del text.

Els personatges tenen dificultats per respirar. La intensitat de la dificultat augmenta cada cop que ens apropem a la fi del text.

Per un instant, no passa res més que això.

EL NEN: Que ja ens hem mort?

EL PARE: Si em sents, és que segueixes viu.

EL NEN: Com ho saps?

EL PARE: Mira'm, estàs viu.

EL NEN: I si no et veig?

EL PARE: No importa. És igual, jo no hi veig res. Només et sento.

EL NEN: Llavors , tu estàs viu?

EL PARE: És clar.

EL NEN: Per què és clar?

EL PARE: Per què t'estic parlant?

EL NEN: Em sento com si estigués mort.

Un nen preguntaire

EL PARE: Un mort no hi sent.

EL NEN: Com ho saps?

EL PARE: Això diuen.

EL NEN: Qui?

EL PARE: *(Pensa una mica)* Lla gent.

EL NEN: Els morts?

EL PARE: No, els vius.

EL NEN: I com ho saben?

EL PARE: Ho saben.

EL NEN: Com?

EL PARE: No ho sé.

EL NEN: Segurament estic mort. No puc moure el meu cos.

EL PARE: No el pots moure perquè estàs encallat entre les ruïnes. L'edifici se'ns ha ensorrat a sobre, probablement el que tens a sobre és el sostre de la casa.

EL NEN: I com és que segueixo viu?

EL PARE: Tots dos som vius.

EL NEN: I per què tot és negre?

EL PARE: Perquè no hi ha llum.

EL NEN: I què són aquests dolors que tinc al meu cap i a les cames i a la panxa?

EL PARE: Probablement són ferides i lesions.

EL NEN: Això vol dir que estic sagnant?

EL PARE: Intenta posar-t'hi la teva mà i sentir-ho .

Un nen preguntaire

Pausa.

EL NEN: No la puc moure.

EL PARE: No la pots moure gens?

Pausa.

EL NEN: Els dits, una mica.

EL PARE: Bé.

EL NEN: I ara que passarà?

EL PARE: Hem d'esperar.

Silenci breu.

EL NEN: Quant?

EL PARE: No ho sé exactament.

Un llarg silenci. Segueix el so de la respiració.

2.

El pare intenta empènyer les runes de la casa que estan envoltant el cos. Només se sent el soroll de l'esforç.

EL NEN: Què fas?

EL PARE: Estic intentant treure'ns la runa de sobre.

EL NEN: Per poder sortir?

EL PARE: Per poder apropar-me a tu.

EL NEN: Ho aconseguixes?

EL PARE: Pesa.

EL NEN: Puc intentar-ho jo també?

EL PARE: No hi ha manera.

Un nen preguntaire

El nen ho intenta, sentim el so del seu esforç, després silenci, ho intenta una altra vegada, després silenci, una tercera vegada, riu, el nen tus per exhalar la pols.

EL NEN: La veritat és que pesa.

EL PARE: *(El pare riu, després estossega.)*

EL NEN: Xttt.. papa, no facis soroll. Escolta.

Silenci breu.

EL PARE: Què hi ha?

EL NEN: Em sembla que sento alguna cosa.

EL PARE: Un so?

EL NEN: Un so d'algú que s'està movent a fora.

EL PARE: Encara és aviat perquè vingui algú.

EL NEN: Et juro que he sentit alguna cosa.

EL PARE: D'acord, què vols que faci?

EL NEN: Torna a callar.

EL PARE: Callo.

Paren atenció, silenci. Segueix el so de la respiració.

EL PARE: No se sent res.

EL NEN: No, no hi ha res.

EL PARE: Perquè és aviat.

EL NEN: O hi havia algú i se n'ha anat.

EL PARE: A què et refereixes?

EL NEN: Se n'han anat, i ens han deixat.

Un nen preguntaire

EL PARE: No pot ser.

EL NEN: Sí que pot ser... potser han pensat que no hi ha ningú aquí?

EL PARE: No pensis això,, segur ens venen a recollir.

EL NEN: *(Crida, s'entrebanca mentre parla)* Estem aquí, el meu pare i jo estem encallats aquí i crec que estem morts! El meu pare diu que no, però jo sento que sí, encara tot i que diuen que el que està mort no sent res, però jo sento que sí que estic mort! Que hi ha algú? *(Estossega)* Si aquests a prop tornen.

EL PARE: Tranquil. Necessitaran temps fins que vinguin i que trepitgin la zona.

EL NEN: Quan?

EL PARE: Fins que aquesta zona estigui segura.

EL NEN: A què et refereixes?

EL PARE: Que tornaran a recollir la runa i els cadàvers quan no hi hagi perill.

EL NEN: Perill per a qui?

EL PARE: Per als que ens venen a salvar.

EL NEN: I quan s'acaba el perill?

EL PARE: Quan para. Quan para.

EL NEN: Quan, més o menys... es calcula per minuts? O per hores? O per dies?

EL PARE: *(Interromp)* Per hores, fill.

EL NEN: I com ho sabrem?

EL PADRFEPARE: Quan passa molt de temps sense que caiguin bombes.

EL NEN: I què farem aleshores?

EL PARE: Hem d'esperar, fill.

Un nen preguntaire

EL NEN: Només?

EL PARE: I parar de parlar i respirar de mica en mica, a poc a poc.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè així és millor.

EL NEN: Millor per què?

EL PARE: Per a tu.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè és així, fill, és a dir, no t'ho he d'explicar tot mentre estem així.

EL NEN: Vull saber-ho.

EL PARE: Aquest cop no cal que ho sàpigues.

EL NEN: Per què no m'ho vols dir?

EL PARE: Doncs perquè no hi ha prou aire. I hi ha molta pols.

EL NEN: L'has encertat... millor, val més que s'acabi l'aire i que morim ofegats.

EL PARE: No s'acabarà, però la respiració es farà més difícil.

EL NEN: I per què no me'n vols dir el motiu?

EL PARE: No volia angoixar-te.

EL NEN: No m'aclaparis . Bé, callarem doncs.

EL PARE: Callarem.

Silenci breu.

EL NEN: Quanta estona?

EL PARE: No ho sé exactament.

Un nen preguntaire

EL NEN: Fins que la zona estigui segura?

EL PARE: Exactament.

EL NEN: Callarem una altra vegada.

Un llarg silenci. Segueix el so de la respiració.

Un so difús d'uns avions se sent dins de la ruïna, es torna a bombardejar la zona. Silenci breu.

EL NEN: Sembla que seguirem callats.

EL PARE: Millor Val més així, creu-me que així val més així, fill meu.

EL NEN: Em fa por.

EL PARE: Et fa por callar?

EL NEN: *(No respon)*

EL PARE: Per què tens por, fill?

EL NEN: *(No respon)*

EL PARE: Per què, fill?

EL NEN: Què passa quan morim?

EL PARE: La nostra ànima va al paradís.

EL NEN: Quan la mama va morir, vas dir: «no hi ha ni paradís ni merda».

EL PARE: Jo et vaig dir això?

EL NEN: Sí.

EL PARE: Estava fent broma.

EL NEN: Feies broma i ploraves alhora?

EL PARE: Potser n'hi ha. Potser hi ha paradís.

EL NEN: I si no? Què passa?

Un nen preguntaire

EL PARE: Per què ho vols saber?

EL NEN: Perquè potser em moriré.

EL PARE: Estàs preguntant -mesi veuràs la teva mare?

EL NEN: Jo sé que no la tornaré a veure.

EL PARE: Com ho saps?

EL NEN: Ho vas dir tu, això.

EL PARE: Jo et vaig dir això?

EL NEN: És clar, el dia del seu funeral, a la guerra de la darrera vegada.

EL PARE: Sembla, fill, que he de callar de debò.

EL NEN: No callis.

EL PARE: No hem dit de callar?

EL NEN: Què passa quan morim?

EL PARE: No sentim res.

EL NEN: I què?

EL PARE: Ja està.

EL NEN: Com que ja està?

EL PARE: És l'únic que sé.

EL NEN: Tu ets gran, ho has de saber tot.

EL PARE: Els grans no ho saben tot.

EL NEN: Sí que ho saben, però sempre ho amaguen.

EL PARE: No t'estic amagant res.

EL NEN: Llavors, explica-m'ho.

EL PARE: Què vols que t'expliqui?

Un nen preguntaire

EL NEN: Què em passarà amb mi quan em mori.

EL PARE: Pararàs d'existir.

EL NEN: Quan va morir la meva mare, ella existia. L'he vista. La veïna em va dir que vau anar a posar-la a sota de la terra.

EL PARE: El seu cos existia, sí.

EL NEN: Segueix existint o no?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Existeix o no?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Si ens en sortim, podem anar a veure el cos de la mare?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Papa, digues alguna cosa, papa *(pausa)*. Papa, que t'has mort?

EL PARE: Potser queda alguna cosa del seu cos.

EL NEN: No callis més.

EL PARE: D'acord, fill, segueixo parlant.

EL NEN: La resta on se n'ha anat?

EL PARE: La resta de què?

EL NEN: La resta del cos de la meva mare.

EL PARE: Se n'ha anat, fill.

EL NEN: Tot existia quan la vau posar sota terra.

EL PARE: Existia.

EL NEN: I després se'n va anar.

EL PARE: Amb el temps, fill.

Un nen preguntaire

EL NEN: I, quan mori jo, el meu cos se n'anirà amb el temps?

EL PARE: El de tots.

EL NEN: I em posareu a la nevera també?

EL PARE: Les teves preguntes ja se'm fan difícils.

EL NEN: Quan li vaig fer un petó, la cara de la mare era molt freda. Això és perquè era a la nevera, oi?

EL PARE: No, fill, no és per això.

EL NEN: Per què aleshores?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Per què estava freda la cara?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: No callis una altra vegada. Si us plau.

EL PARE: No tinc respostes per a tot.

EL NEN: Per què no en tens? Ets un metge.

EL PARE: Perquè ets un nen.

EL NEN: I què passa?

EL PARE: Que ets el meu nen.

EL NEN: I si em moro sense saber-ho?

EL PARE: *(No respon. Poc silenci)*

EL NEN: No callis.

EL PARE: Què és el que vols saber?

EL NEN: Què passarà amb el meu cos quan no sigui aquí? Explica-m'ho tot. Tot de tot. Què passa al principi?

Un nen preguntaire

EL PARE: *(Pensa)* Baixarà la temperatura del teu cos.

EL NEN: I després?

EL PARE: *(Pensa)* En canviarà l'olor.

EL NEN: Què vol dir això?

EL PARE: Que sortirà del teu cos una aroma que no li agrada a cap ésser viu.

EL NEN: A qui li agrada aleshores ?

EL PARE: A les mosques.

EL NEN: Només?

EL PARE: I als cucs i a moltes bestioles.

EL NEN: Tots venen cap a l'aroma?

EL PARE: Vindran.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Per pondre-hi ous.

EL NEN: On?

EL PARE: A tots els forats del teu cos.

EL NEN: On m'enterrareu?

EL PARE: A la tomba.

EL NEN: Llavors, sota terra?

EL PARE: Llavors, sota terra sí.

EL NEN: Perquè no en surti l'aroma?

EL PARE: També perquè ningú no et vegi.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè ningú no vegi el que està passant amb teu cos.

Un nen preguntaire

EL NEN: Et refereixes a quan se'n va a poc a poc?

EL PARE: Exacte.

EL NEN: La terra xuclarà la meva sang?

EL PARE: En principi la teva sang se't quedarà dins del cos.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè el teu cor, que bombava la sang cap amunt tota l'estona, es pararà. La sang pararà de moure's, i per això el teu cos es tornarà blau...

EL NEN: Blau, blau?

EL PARE: Una cosa semblant al blau.

EL NEN: *(Li fa gràcia la idea, tus molt, s'ofega)* En quant de temps se m'ha d'enterrar?

EL PARE: El més de pressa possible.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè el teu cos es començarà a menjar, ell mateix es digereix.

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè els bacteris han de menjar per seguir vius, i tu hauràs parat de menjar.

EL NEN: Se'm menjarà a mi per no morir-se de gana?

EL PARE: Una cosa així.

EL NEN: Com se'm menjarà?

EL PARE: *(La dificultat de la respiració augmenti a poc a poc)* Se't menjarà cèl·lula per cèl·lula.

EL NEN: Per on comença?

EL PARE: Per l'estómac.

Un nen preguntaire

EL NEN: I després?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Què es menjarà després?

EL PARE: El teu pit.

EL NEN: El meu cos pararà de ser blau?

EL PARE: Cada cop que es mengi alguna cosa reaccionarà tornant-se verd.

EL NEN: *(Riu amb l'anada, estossega)* Primer blau, després verd?

EL PARE: I el teu cos s'inflarà també.

EL NEN: De debò?

EL PARE: De debò.

EL NEN: Com un globus?

EL PARE: Un globus verd. *(Riu, estossega)*

EL NEN: Per què?

EL PARE: Perquè aquests gasos que surten dels processos de la descomposició no tenen eixida.

EL NEN: Allà, quan la meva olor serà dolenta?

EL PARE: Molt dolenta.

EL NEN: Hi seràs, quan m'enterrin?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Hi seràs?

EL PARE: Potser.

EL NEN: Què passarà amb la meva cara?

EL PARE: Para, nen!

Un nen preguntaire

EL NEN: Què passarà?

EL PARE: Ja està, fill meu.

EL NEN: Què passarà amb els meus ulls?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Què passarà?

EL PARE: Sortiran cap a fora.

EL NEN: I les meves celles?

EL PARE: Cauran.

EL NEN: Llavors, la meva cara ja no serà meva?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Dignes-m'ho, vull saber-ho.

EL PARE: De mica en mica, els teus trets es convertiran en una nova terra.

EL NEN: De debò?

EL PARE: És clar, d'allà ve la terra.

EL NEN: I els meus cabells?

EL PARE: Els teu cabells es converteixen en albercocs.

EL NEN: Albercocs vermells?

EL PARE: Sí, vermells.

EL NEN: I les meves ungles?

EL PARE: Es convertiran en pomes als arbres.

EL NEN: Pomes?

EL PARE: Sí, pomes verdes.

EL NEN: Tots els que es moren, les seves ungles es converteixen en pomes?

Un nen preguntaire

EL PARE: Depèn del gust de cadascú.

EL NEN: Doncs jo seré un plàtan!

EL PARE: Cert, tu seràs un plàtan groc.

EL NEN: I la meva mare una síndria.

EL PARE: Em vaig menjar una síndria una vegada i estava convençut que eren les ungles de la teva mare!

EL NEN: Com ho saps?

EL PARE: Era molt deliciosa.

EL NEN: I després? Què passa després?

EL PARE: La teva sang escalarà les columnes de la llum.

EL NEN: I després?

EL PARE: Pujarà al cel.

EL NEN: I després?

EL PARE: Els núvols xuclaran la teva sang.

EL NEN: Però els núvols són blancs.

EL PARE: Són blancs per fora.

EL NEN: I per dins vermells?

EL PARE: És clar.

EL NEN: I després?

EL PARE: Plourà.

EL NEN: Em plouran a mi?

EL PARE: Sí.

EL NEN: I seguiré aquí?

Un nen preguntaire

EL PARE: No pujaràs una altra vegada .

EL NEN: Per les columnes de la llum?

EL PARE: No, el sol t'atraurà cap amunt.

EL NEN: Després baixaré per altres núvols?

EL PARE: Exacte.

EL NEN: Pujant i baixant així?

EL PARE: Una vegada cada any.

EL NEN: Llavors sempre tornaré aquí?

EL PARE: Dependrà d'on et deixi el núvol.

Des d'aquí, no tornem a sentir el pare.

EL NEN: Potser al mar?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Segur que em deixarà alguna vegada al mar.

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: I una altra a la muntanya?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: El núvol em podrà deixar el núvol a la muntanya?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: I una altra a sobre del cotxe.

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: És avorrit damunt del cotxe, no ho vull.

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Vull que em deixi al desert.

Un nen preguntaire

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Papa, al desert hi plou?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Papa, al desert hi plou o no?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Els núvols se'n van al desert?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Quan et pregunto has de respondre.

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Que ho entens?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Hi ha hivern al desert?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Respon-me!

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Papa, per què has tornat a callar?

EL PARE: *(No respon)*

EL NEN: Ja no en vols parlar més? Papa?

Se sent la respiració del nen tot sol.

Ghassan Nadaff

Biografia

Dramaturg i escriptor de relats palestí. Treballa com a escriptor i formador autònom en l'àmbit de la dramaturgia educativa. Ha publicat dos reculls de relats: *The death of the bread thief* i *Attempts to survive*. Va ser cofundador del Teatre Nabd i allà va treballar en la producció de les obres teatrals *A Travel destination*, *Hayat* i *Lost property office*.

Fa dos anys, va fundar amb l'actor i director Khalil Al-Batran el grup de teatre independent Athar, amb el qual ha produït les obres *Bridge* i *The identity of Ghareeb*. Ha guanyat el tercer premi al concurs àrab de l'Autoritat del Teatre Àrab amb dues de les seves obres, *Bridge* i *Awaiting*, i l'obra *Rubble* va quedar entre les nominades. Ha treballat amb teatres i institucions locals en l'àmbit de l'art dramàtic i el teatre, entre els quals hi ha el Teatre Ash-tar, el Centre Cultural Al-Qattan, el Centre Cultural Khalil Al-Sakakini i el Teatre Al-Hara.

La caiguda

Personatges

L'actor Radwa Inayat

EL SOMNI

Un escenari buit, només hi ha una cadira de rodes a l'esquerra, es veu al mig un home estirat a terra, mirant el sostre. S'aixeca a poc a poc fins a dirigir-se cap a la cadira.

L'ACTOR: Alguna cosa està caient, i moltes coses estan a punt de caure... així va començar tot, abans que fos una caiguda. És una veritat que només poden creure els bojos. I darrerament m'estic comportant com si en fos un.

A l'inici, buscava la veritat. Vaig ser un membre d'un grup teatral que preparava el seu nou espectacle. Tots buscàvem la veritat perquè tots en sentíem l'absència. Però ens esforcem a dirigir-nos-hi i vam començar el viatge. Potser el teatre té el sentit de viatjar cap a l'eternitat. Així, com a actors, hem de trobar alguna veritat i creure-la perquè el públic faci el mateix. Això no pot passar fins que ens la creiem nosaltres. Però com puc creure alguna cosa que no conec?

Només coneixia frases adherides a un text que necessita representació i havia de buscar el cos veritable d'aquest text: potser allà hi podria residir la veritat. Un moment, abans d'anar-me'n cap al veritable personatge, m'havia de fer moltes preguntes. Probablement heu sentit que l'actor s'immergeix en el personatge, i el personatge aquí és un boig. Hi ha alguna representació segura de la bogeria? No ho sé. Per això cal protecció.

Vaig decidir anar a un manicomi i hi vaig trobar la directora, la senyora Radwa.

Surt una dona vestida de blau cel, porta unes grans ulleres. L'ACTOR s'aixeca i RADWA s'asseu i mira el públic tot somrient. L'ACTOR es gira una altra vegada a terra i comença a comptar.

Em va rebre amb calma, plena d'un gran somriure que semblava molt sincer. Però no me la vaig creure. Era molt ample el seu som-

La caiguda

riure, fins al punt que es va allargar durant tota la conversa. He dit conversa? No és veritat, era jo qui parlava.

Li vaig comentar sobre el meu projecte teatral i la naturalesa dels personatges que representaria. He dit representar? Sí, i hi vaig afegir més termes encara dels que mai m'hagués confessat a mi mateix en aquells temps. Ho explicaré perquè m'entengueu. Vaig dir, «viure'ls»; després vaig dir «interpretar-los» i he repetit «jugar-los», però la senyora no deia res. Només va desaparèixer el seu gran somriure. Simplement vaig dir «vull veure algú que pateixi de psicosi», i em vaig mantenir en silenci per un instant. Després d'una estona, la senyora es va rascar les celles damunt les ulleres, va esternudar i després res, un etern silenci. M'havia d'ocupar de qualsevol cosa per no pensar en aquests nervis que em causaven aquell silenci. I, com que soc un actor, vaig començar a analitzar els seus moviments i la naturalesa del seu personatge. Per exemple, havia esternudat sense demanar perdó o riure; ni tan sols havia utilitzat paper. Feia una bona estona que analitzava la seva cara i les seves accions quan va decidir parlar.

Se sent un soroll fort, com una cosa que acaba de caure. L'ACTOR s'aixeca i s'asseu a terra, tot dirigint la mirada a RADWA.

RADWA: Bé, no passa res.

L'ACTOR: Què significa això, «no passa res?» (Es dirigeix al públic) Va sortir del despatx després de somriure; això va ser com un insult per a mi. Com podia ignorar la meva existència d'aquesta manera?

Vaig sortir enfadat darrere seu fins a xocar amb Inayat, una supervisora de pacients. Volia cridar i reclamar per aquest tracte. Però em va tallar.

RADWA es treu les ulleres i es recull els cabells, es pinta els llavis de vermell i s'aixeca, convertida en INAYAT.

INAYAT: No passa res.

L'ACTOR: *(al públic)* En aquest moment em vaig tornar boig. Volia treure tots els insults del meu diccionari i llençar-los-hi a la cara, però ella va començar a riure.

La caiguda

INAYAT: Vine amb mi!

L'ACTOR s'aixeca del terra, contacta amb INAYAT. Ella l'empeny amb la cadira cap a la zona dreta de l'escenari, INAYAT es col·loca a darrere la cadira mentre l'ACTOR dirigeix la mirada al públic.

L'ACTOR: Vam anar fins a una habitació sense noms ni números. En va obrir la porta, em vaig senyar; va deixar la porta oberta i se'n va anar. Just allà, en aquella habitació, vaig trobar-hi el meu somni. Sí, el meu somni. La troballa va ser violenta i inesperada. Quan em va veure, va canviar d'actitud i es va asseure a la cadira.

Silenci. L'actor s'aixeca i es tomba a terra una altra vegada, desapareixen els trets d'INAYAT en la foscor.

Em vaig quedar flipant. No m'ho esperava, no sabia com parlar. M'estava tornant boig?

Silenci. L'actor s'aixeca i dirigeix la mirada cap a la cadira buida.

L'únic que vaig fer era observar les seves reaccions, però res, la seva cara era pàl·lida i buida. Uns minuts després va tornar Inayat amb un got d'aigua i una pastilla. Em va donar el got, i la pastilla la va donar al meu somni, que estava furiós.

Silenci. Apareix INAYAT amb un got i una pastilla, l'ACTOR s'aixeca i s'asseu la cadira, recull el got i la pastilla i se la pren amb un glop d'aigua. Es treu la roba i es queda només en calçotets, surt el SOMNI vestit amb la roba de l'actor i es tomba a terra.

EL SOMNI: On és l'actor? *(cridant)*

INAYAT: Aquesta és la psicosi que t'he comentat abans *(parlant amb l'ACTOR)*

EL SOMNI: T'he dit mil vegades que jo no tinc cap psicosi, que jo somio... com ha desaparegut l'actor? Confessa!

INAYAT empeny la cadira de l'actor cap al SOMNI, que s'aixeca i atura la cadira amb les dues mans. Surt INAYAT. Silenci.

La caiguda

EL SOMNI: Només t'ha donat una pastilla, oi? No te la prenguis, es pensen que soc un boig... són ximples! Jo no soc cap boig, només pateixo de "somniafòbia".

L'ACTOR: A què et refereixes amb "somniafòbia"?

EL SOMNI: No ho coneixes, de debò? (*riu*) És afartar-se de somiar.

L'ACTOR: Hi ha cap problema amb els somnis? Hòstia, qui té somnis ha de tenir por?

EL SOMNI: (*es peta de riure*) Tothom coneix aquesta malaltia, i li tenen por. A mi me n'ha contagiats l'actor.

L'ACTOR: M'han dit que no existeix.

EL SOMNI: Has vist, alguna vegada, algú que existia després d'existir? Ha estat aquí de debò, n'hem parlat molt, del seu projecte, sí... l'actor tenia un projecte.

L'ACTOR: Me n'he d'anar.

Se li nota la por a la cara; s'aixeca i va cap a la porta. El SOMNI ataca l'ACTOR mentre li suplica amb la mirada i l'empeny cap a la cadira. Plora.

EL SOMNI: L'actor va caure-hi sense adonar-se'n. Diràs que et menteixo, perquè el que et diré és increïble. Com la veritat. Era un somiador, i la vida el decebia. No sabia si el somni era una malaltia o una veritat que només es veu a través del son. Són moltes les coses que no sabem. La primera vegada em va explicar el projecte teatral: consistia en establir un sindicat que garantís els drets dels somiadors. Me'n vaig burlar, però després em va agradar la idea. Semblava molt interessant, aquest actor. Curiosament boig.

Em va explicar la història d'Alya, una noia que compartia amb ell aquest projecte i la seva manera de ser. Diu que pot fer i dir el que no pot fer i dir qualsevol serè. Diuen que va ser assassinada, però Inayat diu que es va suïcidar, que va pujar fins l'última planta i es va llençar contra el terra. Tothom la plorava excepte l'Actor, que deia «l'Alya ha estat assassinada, no importa si s'ha suïcidat, segur que hi ha un assassí».

La caiguda

M'agrada el terme "bogeria". Només els bojós poden tocar la veritat. Ells, els que han hagut de viure obligadament una vida normal en un món anormal. I per això han hagut de patir tota mena d'opressió, aguantant les autoritats i el capitalisme. Entenc bé com els seus cossos es destrossen pel consum de la tristesa i el patiment. L'actor ha sabut que aquesta vida només és un mer conveni per obligar-se a acceptar el patiment.

Ell creia que la corrupció en aquest món cau només damunt dels oprimits. I que la vida en un món així no pot produir gent normal sense drogar-los amb mentides. Els bojós són els únics els cossos dels quals rebutgen la rutina diària. Alya i l'Actor no podien tancar la boca. Cridaven per mostrar i dir la veritat. A les autoritats no els agradava la gent que no sap callar. Si us plau, escolteu-me, us estic dient la veritat, l'Actor ha trobat un motiu per viure. La veritat absoluta. (Al públic) L'Actor i el Somni m'omplen el cervell i el cos amb les seves merdes, aniré al lavabo a cagar i deixar-les anar totes ara que tot està a punt de caure. Potser és així com cauen els somnis? Aquests somnis contagiosos, estranys, que porten a la seva profunditat una certa idea. Cau tot junt... somnis de la justícia, somnis de la llibertat. Hem de rendir-nos i no confessar la merda del món.

L'actor s'aixeca i surt de l'escenari. El SOMNI s'asseu a la cadira de rodes.

EL SOMNI: M'han dit que l'Actor se'n va anar a buscar l'Alya i que mai no la va poder trobar. Va pujar fins l'últim pis. I, fiiiuuu, des d'allà, des del punt més alt, va caure. I quan he preguntat a les autoritats, «per què ha caigut?»», diuen, «ha caigut sense adonar-se'n». Pots riure't de mi i dir que estic dient parides, pots pensar el que vulguis, però aquesta és la veritat. Van caure, van caure sense adonar-se'n. Va caure el seu nom de les llistes. Han dit, «no ha existit mai».

S'escolta un so de caiguda forta.

Clàudia Serra

Biografia

Clàudia Serra (Alacant, 1996) és una dramaturga, crítica literària i teatral i editora de col·leccions narratives a l'editorial Afers. Va estudiar Filologia Catalana i després va fer el màster en Estudis Teatral. També ha fet alguns cursos de dramatúrgia a la Sala Beckett en companyia d'altres dramaturgs, com ara Frédéric Sonntag, Rafael Spregelburd, Joseph Danan, Vanessa Montfort...

Com a dramaturga, va començar amb la publicació i interpretació de *Zoôn Politikón* (2014) i *Evast* (2015). L'any 2019, va escriure *Esquerdes* i la va interpretar a València. El 2021, va participar com a dramaturga resident al Studio International Francophone de La Chartreuse, a Avinyó. Aquest mateix any, també va fer una lectura dramàtica de la seva darre- ra obra: *Una carretera sense arbres*. Finalment, ha publicat una adaptació de *L'heroi*, obra clàssica del teatre català, i ha traduït també al català *Porcile*, una obra de Pier Paolo Pasolini.

Escena d'un estiu

PRIMERA PART: INFINIT

Llum.

Un càmping a vora mar, enmig d'una pineda.

LAURA, PEP i els fills de PEP (que són MARTÍ, ALEIX i TONI) s'estan per la caravana. Som a finals dels anys setanta.

1. LA FAMÍLIA

MARTÍ: A Pep li agrada la Laura. La mira i li agrada. La va conèixer en una festa, la festa major de Cambrils, em sembla.

ALEIX: Sí, de Cambrils.

MARTÍ: No és la seva dona, perquè ell està divorciat. És la seva parella. Fa una mica més de quatre anys que són parella. Ell s'havia divorciat en un moment en què ningú o quasi ningú no es divorciava.

TONI: I buscava un consol.

MARTÍ: El consol es va dir Laura Cebrià, i vivia i treballava a Cambrils.

ALEIX: I Pep es va enamorar del que havia de ser el seu consol.

MARTÍ: Ella, ja ho veieu, és prou més jove que ell. Més guapa, més jove, més simpàtica que ell.

ALEIX: I més intel·ligent.

TONI: No. Això no ho sabem.

ALEIX: Sí. El papa mai ha sigut gaire intel·ligent, encara que ell es pensi que ho és, nosaltres i tothom sabem que no ho és gens.

TONI: Però això no vol dir que la Laura sigui intel·ligent.

ALEIX: Potser no, però almenys és més intel·ligent que el papa.

Escena d'un estiu

MARTÍ: Cap dels dos brillen per la seva intel·ligència. Podríem deixar de banda la intel·ligència, perquè no sé per què estem parlant d'intel·ligència, ara.

ALEIX: Tens raó. No parlem d'intel·ligència, no és una qualitat important en cap dels dos casos. No és un tret que els defineixi, diguem-ho així.

MARTÍ: «Diguem-ho així», però no cal que parlis com un senyor gran.

ALEIX: No parlo com un senyor gran.

TONI: Parlàvem de la Laura, que és guapa, és simpàtica, no és gaire intel·ligent, però és molt bona persona. I jove, encara que això últim no necessàriament sigui una qualitat.

MARTÍ: Ah, no?

TONI: No, però aporta informació sobre el personatge.

ALEIX: I alegre.

MARTÍ: Com?

ALEIX: La Laura també és alegre. I alegre.

TONI: I alegre, és alegre, sí, encara que de vegades s'enfada molt.

MARTÍ: Sí. Sobretot amb nosaltres.

ALEIX: Però, igualment, hem de dir que ella és genial. Molt genial. Molt més genial que el nostre pare.

MARTÍ i TONI: Sí.

ALEIX: Sí. En això estem d'acord.

MARTÍ: Sovint, nosaltres tres ens preguntem per què estan junts.

Els miren. Ella feineja i canta a la caravana, mentre PEP s'està quiet, de cara el públic, com un estaquirot.

ALEIX: No entenc com la Laura suporta el papa.

Escena d'un estiu

- TONI: No entenc com la Laura es va poder enamorar del papa.
- ALEIX: No entenc per què la Laura va accedir a venir a viure amb el papa.
- TONI: No entenc per què la Laura va deixar la seva feina, la seva vida a Cambrils, els seus amics de Cambrils, el seu pis i tot el que hi tenia per venir a viure amb nosaltres.
- PEP: Laura. Deixa la feina. Aquesta feina és una merda, Laura. Casem-nos.
- LAURA: No ens podem casar. Tu ja has estat casat. I no t'has divorciat. No et pots divorciar perquè en aquest moment no hi ha encara cap llei del divorci per a nosaltres.
- PEP: No em puc divorciar perquè la llei del divorci a l'estat espanyol s'aprovà l'any 1981. I el dia que es va aprovar vaig pensar molt en nosaltres, Laura.
- LAURA: Gràcies. Jo també ho hauria fet.
- ALEIX: És veritat, el papa no és divorciat, és separat. Ho has explicat malament abans, Martí.
- MARTÍ: No me'n recordava.
- ALEIX: No va firmar mai cap paper del divorci amb la mama. No podia.
- MARTÍ: No me'n recordava.
- ALEIX: Si expliques la història cal recordar-ne els detalls. Cal estar atent a aquestes coses, Martí. No la pots pifiar així i després quedar-te tan tranquil.
- MARTÍ: Ho sento.
- LAURA: No ens podem casar si no t'has divorciat, Pep, perquè legalment ets casat. Legalment surto amb un home casat.
- PEP: Però tu saps que no és així.

Escena d'un estiu

- LAURA: Jo sé que no és així.
- PEP: Deixa aquesta feina i vine. Et necessito a la meva vida. Necessito que em cuidis. Que cuidis els nens. Mira els nens.
- TONI: La Laura ens mira i somriu.
- ALEIX: Li fem gràcia.
- MARTÍ: Anem en calçotets. La Laura ens va conèixer en calçotets. Un estiu. Que feia molta calor. I no ens vestíem. No ens havíem ni vestit.
- ALEIX: No. Anàvem en calçotets.
- PEP: Mira els nens, necessiten una mare. Mira com van. Van en calçotets, Laura. Necessiten una mare que els cuidi, que els vesteixi, que els digui que s'han de vestir, almenys. Que els faci el berenar, que els digui coses boniques.
- MARTÍ: El papa mai ens diu coses boniques.
- TONI: La Laura ens somriu i ens acarona el cap.
- ALEIX: El papa només ens acarona el cap de tant en tant. Molt de tant en tant.
- MARTÍ: Ens fa els millors berenars.
- ALEIX: Qui?
- MARTÍ: La Laura, és clar. El papa mai ens ha fet el berenar.
- TONI: La Laura és ara com la nostra mare, per dir-ho d'alguna manera.
- MARTÍ: «Per dir-ho d'alguna manera?», aquesta expressió també és molt de senyor gran. Es pot saber què us passa?
- ALEIX: La Laura és ara com la nostra mare, perquè la mama ningú no sap on és.
- MARTÍ: Millor.

Escena d'un estiu

- TONI: Ni què fa.
- MARTÍ: Millor.
- ALEIX: Ves a saber on coi deu ser, aquesta!
- PEP: Ves a saber on s'ha ficat!
- MARTÍ: Només sabem que era una boja i una histèrica. I que millor que hagi marxat.
- ALEIX: És el que diu el papa.
- TONI: És el que crida el papa.
- LAURA: No diguis això davant dels nens.
- PEP: És veritat. Una boja i una histèrica que no ha sabut mai estar a l'alçada de les circumstàncies, que no ha sabut mai quin és el seu lloc com a dona. Una mala mare. Una cabra boja.
- LAURA: No diguis això davant dels nens!
- ALEIX: Una cabra boja.
- TONI: Una mala mare.
- LAURA: Que no veus que després ho repeteixen tot?
- PEP: Ho repeteixen? Nens no ho repetiu!
- LAURA: Si tu no pares de dir-ho com vols que no ho repeteixin?
- PEP: Jo dic la veritat! És que un home no té dret a dir el que pensa, si el que pensa és veritat?
- LAURA: Jo això ja no ho sé! Només et dic que no parlis així davant dels nens, perquè després els nens repeteixen tot el que dius!
- PEP: I què hi anem a fer? Que et penses que ells no pensaran el mateix, al cap i a la fi? Que no pensaran el mateix quan siguin més grans?

Escena d'un estiu

- LAURA: Quan siguin més grans ja pensaran el que vulguin.
- MARTÍ: Tant de bo.
- ALEIX: Jo vull ser gran, algun dia.
- TONI: Nosaltres ja no recordem la mama, així que ens ho creiem.
- MARTÍ: Ens creiem tot el que diu el papa d'ella. Perquè dels quatre, l'únic que sembla que la recordi bé és ell, el papa.
- TONI: Ho creiem i veiem la Laura com la nova mama. Diferent de l'altra mama.
- ALEIX: Perquè és el que ens diu el papa.
- PEP: Som una família. La mare, el pare i els fills. I com totes les famílies, a l'estiu fem coses de família, i anem al càmping. La mare, el pare i els fills.
- MARTÍ: Però mai li hem dit «mama».
- TONI: No, això mai.
- ALEIX: Li diem Laura.
- MARTÍ: Laura.
- TONI: Laura.
- MARTÍ: La Laura ens fa de minyona, moltes vegades. De vegades li ho diu al papa.
- ALEIX: Es queixa.
- MARTÍ: De vegades es queixa al papa.
- LAURA: Et faig de minyona.
- MARTÍ: I el papa a penes aixeca els ulls del diari.
- LAURA: Tu no estaves enamorat de mi. Tu només volies una minyona.

Escena d'un estiu

TONI porta el diari a PEP. ALEIX li porta una hamaca. PEP s'asseu a l'hamaca amb les cames creuades, davant de la caravana, a fora, a la fresca, i es posa a llegir el diari. En cap moment aixeca els ulls, encara que realment no llegeixi, encara que només en passi les pàgines, amb parsimònia...

LAURA: Et faig de minyona.

PEP: No és veritat.

LAURA: Et faig de minyona. Fins i tot a l'estiu. Fins i tot quan venim al càmping et faig de minyona. Tens una minyona a temps complet, mira que bé! Així no cal que facis res, no cal que et preocupis per res, no cal que aixequis els ulls del diari, perquè fins i tot a l'estiu, quan venim al càmping, et faig de minyona!

PEP: Jo treballo entre setmana, estic cansat. Deixa que descansi. A més, només hem vingut al càmping tres estius, no pots generalitzar.

LAURA: Sí. Sí que puc, perquè els tres estius que hem vingut al càmping, tots tres, he fet el mateix que faig quan no som a l'estiu: fregar plats. Fregar plats i mantenir la casa neta.

PEP: La caravana, voldràs dir.

LAURA: La caravana neta a l'estiu i la casa neta la resta de l'any.

ALEIX: No entenc per què la Laura va accedir a venir a viure amb el papa.

LAURA: Això és molt petit, i si no ho netejo jo, no ho neteja ningú. Que em sentis, quan parlo?

PEP: Mm?

LAURA: I els nens amunt i avall. Tothora amunt i avall.

PEP: Els nens?

LAURA: Els nens no s'adonen que tot això és molt petit. I que cal mantenir un cert ordre per no morir-nos de fàstic. Si no, quines va-

Escena d'un estiu

cances? Quines vacances ens esperen, tot fet un fàstic? Digues. Tot s'omple de sorra cada dia. Fins i tot entre els llençols, tenim la sorra de la platja!

TONI: Al costat del càmping hi ha la platja, i cada dia hi anem, i cada dia hi tornem amb els peus plens de sorra.

MARTÍ: És veritat.

PEP: A mi no em fa res.

LAURA: Muntanyes i muntanyes de sorra per tota la casa. Per tota la caravana, vull dir!

PEP: A mi no em fa res.

LAURA: Ni a tu ni als nens sembla que us faci res.

PEP: Els nens t'adoren.

MARTÍ: És veritat.

ALEIX: És veritat.

TONI: És veritat.

MARTÍ: L'adorem. Ens agrada molt. És molt maca, per dins i per fora, i de vegades fins i tot juga amb nosaltres.

ALEIX: És veritat.

TONI: Laura, vols jugar a l'amagatall?

LAURA: No.

TONI: Per què no?

LAURA: Perquè no. Ara no. Que no ho veus, que estic escombrant tota la porqueria que heu deixat?

TONI: I després?

Escena d'un estiu

MARTÍ: L'adorem. Ens agrada molt. És molt maca, per dins i per fora, i de vegades fins i tot juga amb nosaltres.

TONI: I després? Podràs jugar amb nosaltres després?

LAURA: Després? Després! Després, sí. Després jugaré amb vosaltres. Quan acabi de netejar tota la porqueria que heu deixat, jugaré amb vosaltres.

Els tres nens corren, esverats. Xisclen, riuen i fan saltirons, contents.

LAURA: Però a canvi vull que abans d'entrar a casa...

PEP: A la caravana.

LAURA: Però a canvi vull que abans d'entrar a la caravana us renteu els peus! M'heu sentit? Vull que us renteu els peus!

2. LA FAMÍLIA DELS ESTRANGERS

MARTÍ: Fa cinc dies que ens hem instal·lat al càmping.

ALEIX: Però a nosaltres ens sembla ja una eternitat, cent dies o més, perquè no sé per què, per als nens el temps sempre passa d'una altra manera. D'una manera diferent.

TONI: El temps passa igual, burro!

MARTÍ: El que vol dir és que per a nosaltres la percepció o com es diu... que és diferent.

ALEIX: Sí. No sé si va més lent o què, però en tot cas, és diferent. I això és bo.

MARTÍ: Molt bo. Súuuuuuuper bo.

ALEIX: La nostra percepció del temps és bona. Vaja, és millor que la vostra. Que la dels adults.

TONI: Sí. Això segur.

Escena d'un estiu

- MARTÍ: A nosaltres ens agrada pensar que l'estiu és infinit.
- TONI: Per a nosaltres l'estiu és infinit.
- MARTÍ: I encara que tan sols fa cinc dies que som al càmping...
- ALEIX: És com si hi haguéssim estat ja molt temps.
- TONI: Infinit.
- ALEIX: Infinit.
- MARTÍ: Avui, en aquest estiu infinit, en un d'aquests meravellosos dies infinits, davant nostre s'hi ha instal·lat una altra família.
- ALEIX: Una altra família, sí.
- TONI: Venen amb dues tendes de campanya, una de gegant i una de més petita. Però la tenda petita també és força gran.

Veiem com s'installen SUSANNE, PIERRE i JEAN. Munten les dues tendes de campanya, preparen una taula plegable amb dos tamborets. Posen un para-sol de ratlles de colors, banderetes de colors, fanalets de paper... Ho decoren tot. Al voltant, PAULINE i OLIVIER s'ensopeixen. S'estan estirats a la gespa, fent-se els desmenjats.

- MARTÍ: Són de fora. La gent que s'hi ha instal·lat venen de fora.
- ALEIX: Estrangers.
- TONI: A la Laura no li agraden.
- ALEIX: Sí que li agraden, és només que no els entén i a ella li hagués agradat entendre'ls. Li hagués agradat entendre'ls per fer-la petar una estona.
- MARTÍ: Sí, perquè per a la Laura el temps al càmping també és infinit.
- TONI: Però és d'un infinit diferent al nostre.
- ALEIX: Sí, infinit en un altre sentit, no com per a nosaltres.
- MARTÍ: En el mal sentit de la paraula. Per a ella, l'estiu al càmping seria una cosa així com... infinitament avorrit.

Escena d'un estiu

TONI i ALEIX: Sí.

LAURA: Sí.

ALEIX: S'ensopeix i li agradaria fer-la petar amb els nous veïns.

MARTÍ: Com l'any passat.

ALEIX: Com l'any passat.

LAURA: L'any passat hi havia aquell matrimoni taaaaaaaan simpàtic...

PEP: Bé, no eren taaaaaaaan simpàtics.

LAURA: Ella era encantadora.

PEP: Si tu ho dius...

LAURA: Sí. Era encantadora.

MARTÍ: La veritat és que era una bruixa.

ALEIX: I ell, el marit, un bruixot.

MARTÍ: I els fills, uns sompos.

ALEIX: Uns golafres que no es movien per res del món.

TONI: No.

MARTÍ i ALEIX: Sí.

TONI: Ja veurem nosaltres què fem d'aquí uns anys, quan entrem plenament en l'adolescència. Potser som com ells, com els fills dels veïns del càmping de fa un any.

MARTÍ i ALEIX: Toni, calla.

PEP: Jo penso que ella et tenia enveja, perquè el marit no parava de mirar-te de dalt a baix. I que tot allò de venir aquí tant de seguit només era una manera de tenir-te vigilada.

Escena d'un estiu

LAURA: No és veritat.

ALEIX i PEP: Sí.

MARTÍ i TONI: No.

PEP: No et treia els ulls de sobre. Vinga a repassar-te les cames, de dalt a baix, amb els ulls. I si hagués pogut, amb les mans!

LAURA: No és veritat.

ALEIX: Sí.

MARTÍ i TONI: No.

PEP: El que tu diguis. Me'ls conec jo, a aquests homes. Me'ls ensumo. Me'ls ensumo d'una hora lluny.

ALEIX: Què diu d'ensumar?

LAURA: No és veritat, Pep. El que passa és que si em mira qualsevol home, tu ja et poses gelós.

ALEIX i PEP: No és veritat.

MARTÍ i TONI: Sí, sí que ho és.

LAURA: Val, tant se val, deixem-ho córrer, que no vull discutir.

La família estrangera, que s'ha instal·lat ja del tot, s'apropa a saludar.

SUSANNE: Bonjour!

LAURA: Què vol aquesta, ara?

PEP: Uf, no els hi digues res, si són francesos, millor tenir-los lluny.

LAURA: Són francesos?

ALEIX: Per què, papa? Què passa amb els francesos?

PEP: No passa res, però si són francesos, millor tenir-los lluny.

LAURA: Són francesos?

Escena d'un estiu

ALEIX: Papa, què passa si són francesos?

PEP: Són francesos.

LAURA: Com es diu «bon dia» en francès?

PEP: Bonxú.

LAURA: Bonxú!

SUSANNE: Oh, bonjour! Parlez-vous français?

LAURA: No, no, jo només bonxú.

SUSANNE: Bonjour!

Tots es posen a dir «bonjour», cadascú com sap. O com pot.

PIERRE: Bonjour, nous sommes arrivés ici ce matin. Quelle belle journée ! Et le paysage... très beau aussi.

LAURA: Pep. Em sembla que ens estan demanant alguna cosa.

PEP: Bonxú. Plesí.

SUSANNE: Plaisir.

PIERRE: Plaisir! Tout juste: un voyage de plaisir.

LAURA: Pep, què els has dit? Què diuen?

JEAN: Je crois qu'ils ne comprennent rien, papa.

MARTÍ: Tenen una nena de la nostra edat.

TONI: I un nen.

ALEIX: No són de la nostra edat. Són una miqueta més grans.

MARTÍ: Tenen una nena una mica més gran que nosaltres.

TONI: I un nen.

Escena d'un estiu

- SUSANNE: Pauline, Olivier, venez ici! Il y a des enfants ici. Comme vous. Ils ont été tout le trajet très tristes parce qu'ils pensaient qu'ils ne seront plus avec ses amis et qu'ils ne pourraient connaître personne et tout ça. Et voilà, trois gamins pour jouer à tout ce que vous pouvez imaginer.
- LAURA: Pep. No entenc res. Dignes alguna cosa.
- PEP: Oh, la, la!
- MARTÍ: El papa no té ni idea del que està dient.
- ALEIX: El papa de vegades sembla imbècil.
- JEAN: Bon, je pars, tout ça me semble pathétique. Je serais toute l'été dans ma tente. Parce que je déteste mes pères, je déteste mes frères, je déteste les gens, je déteste l'été, et je déteste tout, parce que je suis jeune. Au revoir.
- TONI: Nosaltres ja no fem cas del que fan els adults.
- ALEIX: Els adults són imbècils.
- PAULINE: Jean est aussi un imbécile.
- SUSANNE: Il a 18 ans, c'est un âge un peu compliqué. Il est un adulte, oui, mais, pas du tout... Comprenez-vous ? Comprenez-vous quelque chose que j'ai dit, ou vous ne comprenez rien ?
- LAURA: Bonxú.
- TONI: Nosaltres ja no fem cas al que diuen els adults.
- ALEIX: Els adults són imbècils.
- MARTÍ: Ja s'ho faran.
- PAULINE: Salut.
- OLIVIER: Salut.
- ALEIX, MARTÍ i TONI: Salut!

Escena d'un estiu

- ALEIX: Juguem!
- MARTÍ: I no sabem ben bé com, però ens hem posat a jugar amb la Pauline i l'Olivier. A l'amagatall.
- ALEIX: El nostre joc preferit és l'amagatall.
- TONI: El nostre joc preferit sempre serà l'amagatall.
- MARTÍ: La Pauline corre molt.
- ALEIX: I s'amaga molt bé.
- MARTÍ: Súuuuuuuuuuper bé.
- TONI: L'Olivier també.
- ALEIX: L'Olivier no tant. No s'amaga tan bé com la Pauline.
- TONI: Però també és molt bo. I molt maco.
- MARTÍ: Acaben d'arribar al càmping i ja han trobat els millors amagatalls. Sobretot la Pauline.
- ALEIX: No la podem agafar mai.
- MARTÍ: No la trobem mai.
- ALEIX: Com corre!
- TONI: A l'Olivier només de vegades. L'enxampem només de vegades. Però és molt bo també, jugant a l'amagatall. I és molt maco. I té uns cabells molt bonics.
- MARTÍ: La Pauline és la millor jugant a l'amagatall. Molt millor que nosaltres tres, que portem tota la vida jugant a l'amagatall.
- ALEIX: I tota la vida venint al càmping, com aquell qui diu.
- TONI: Tres anys.
- MARTÍ: Sí, tres anys, però tres anys infinits.

Traductor

Mohamad Bitari

Biografia

Nascut a Damasc el 1990, Mohamad Bitari és graduat en Filologia Hispànica per la Universitat de Damasc i en Llengües Semítiques per la Universitat de Barcelona.

Com a editor, ha coordinat l'antologia poètica *Jo soc vosaltres. Sis poetes de Síria*, publicada per Godall Edicions, Pol·len Edicions i So de Pau, i l'edició del llibre *Palestina. Arte y resistència en Nayi Al-Ali*, publicat per Ediciones del Oriente y del Mediterráneo. Igualment, des d'Éter Edicions ha traduït al català i publicat *La tragèdia d'en Saied Mattar*, de Majd Kayyal, i una antologia teatral de Josep Maria Miró.

Com a dramaturg, ha treballat en els projectes *Habitants Rja'l Al-Tajet*, de Greg Kalleres (2012) i *El dictador*, d'Issam Mahfouz (2013), ambdós projectes presentats al Babel Theatre de Beirut i dirigits per Lina Abyad. Ha participat com a co-creador dels espectacles *Sous la plage* (2016) juntament amb Marc Villanueva i presentat a la Sala Beckett, al Festival Grec i al Frankfurter Lab 2016-2017; i en l'escriptura de *Síndrome de Gel*, juntament amb Clàudia Cedó, dirigit per Xicu Masó i presentada al Teatre Lliure de Gràcia (2022).

PEN
català

institut
ramon llull

